

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkötéske-
lése. Ide küldendők az előfizetési
díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasarnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlittér pótlóára 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:	Főszerkesztő:	Kiadó és lapfajdosos:
ZRINYI KAROLY.	MARGITAI JÓZSEF.	STRAUSZ SÁNDOR.

A sport és a mozgósínház.

Mielőtt gróf Széchenyi István meghonosította nálunk a löversenyeket, hazánkban alig ütek valamelyes sportot; sem emberit, sem állati. Még csak a tornázást sem ismerték. A múlt század hatvanas éveiben egy Bockelberg nevű német tornatanító tanította először a tornázást — tizenöt évén át anélkül, hogy a tornatanításban egyetlen egy követője akadt volna.

Az állati sporttól eltekintve, mellyel ezuttal foglalkozni nem kívánunk, el kell ismernie mindenkinek, aki bárcsak futólagos pillantást is vet az emberi sport sokféle válfajaira, hogy a mintegy negyven év előtti állapottal szemben mily óriási mértékben fejlődött az emberi sport a semmiből. De kellemetlen érzés fog el, amikor látjuk, mily izgató, sokszor veszélyes szenvedélyé váit a sport.

Mert valóságos szenvedély, veszély ma már az emberi sport. A magva, a test edzése, tagadhatlanul kitűnő; de túlcspangásai oly egészségtelen és mértelen következményekkel járnak, hogy a jó magból erős, terebélyes, szívet-szemét üdítő fa helyett girbe-görbe, ferdére nőt, gumós korcis válik.

Nem is szólva arról, hogy a legtöbb emberi sportból mutatványos, nyereszkeskedő komédiát csinálnak. A sport sok fajtája csak egyoldalulag fejleszti a testet, egyik testrészt a másik rovására. Legnagyobb baja pedig, hogy az ifjúság nagy részét valóságos rabjává ejti s ez a nagy tömeg a sport kedvéért elhanyagolja minden más kötelességét, valóságos bolondja a szenvedélyének.

A test e beteges kultuszához csatlakozik a mozgósínházaként való örületes rajongás.

A mozgósínház — népiesen: mozi bizonyára bálmatramémelő, mindenestre legkedvesebb találmánya a legújabb kornak; találmány, amire apáink még álmaikban se gondoltak volna. És mégis, mégis ez a gyönyörűen szép találmány tökéletesíti azt a gonosz munkát, amit a túlcspángolt sport már egymaga is sikeresen elvégezhetne.

A sport az ifjúság testét, a mozi a lelkét veszélyezteti. Nem eredeti célja ez egyiknek sem, de az ifjúság — nem akadályoztatva, zavartatva ebben senki által — annyira visszaél velök, hogy a voltaképpeni céllal éppen ellenkező hatás éretik el. Így aztán a két intézmény, amelyeknek üdvös rendelkezése, alapja osztatlan elismerést, hangos dicsőretet érdemel, tühajtásukban végtelen fizikai és erkölcsi károkat okozhatnak.

Aki az újságokban közölt híreknek olvasása közben fűrkészni szereli az okokat, amelyek egyik-másik balesetet, szerencsétlenséget, erkölcsi eltévelyedést okoztak, az igen sok olyan eseményre fog akadni, amelyeknek kiinduló pontja a sport vagy a mozi volt. Ez annál elsomorítóbb, mert éppen

séggel nem volna lehetetlen, ezeknek a bajoknak mértékét szabni.

Nem kellene egyéb, mint helyes mértébe szorítani a sportot és válogatni azokat a képeket, melyek — ahelyett, hogy felcigázzák az ifjúság fantáziáját s rontanák az ifjúság lelket — azt művelnék. Minden jóízű embernek éreznie kell, hogy a mozi-ban kiváló nevelési eszközzel rendelkezünk, ha kellő gondot fordítunk az előadásaira; de az ifjúság erkölcsiségének rákfenéje; ha műsorát gondosan meg nem válogatjuk.

Ezért üdvös az a mozgalom, mely a fővárosban ebben a tekintetben megindult s az ifjúság számára külön mozielőadások rendezését tervezi.

Alapos kiáltás van rá, hogy ez meg is valósul. Egy-egy iskolába a mozielőadásokat már bele is vitték. Ez remélhetőleg magától fogja vonni a megoldás általánosítását.

A mozgósínház, mint üdvös intézmény érdekében kívánjuk ezt.

Művészek nyugdíja.

A magyar művészi kultúra és a jó magyar hűnév érdekében írjuk e sorokat. Nemzeti presztizsünket elsősorban művészeink lendítik előre. Azok, kik nemzetük nagyságán munkálkodva, megelégednek magukról s míg másoknak annyit gyönyörűséget szereznek: önmaguknak a polgári megélhetést s a nagy elfáradáskor a pihenést sem tudják biztosítani.

Egy nemzet kulturatívójának egyedüli kitérője, hogy művészei, a vászon és márvány lángeseit mennyeire tudja megbecsülni. Egy nemzetnek alig lehet nagyobb szegénye, mintha művészei nyomorognak. S a magyar társadalomnak valóban oka lehet egy kis lelki-furdalásra, mert a magyar művész világtársa a művelt proletárnak.

Érdekes, magasztos a művész hivatása, de szomorú. Zsold nélkül, emberfeletti véraldozattal szolgálják a kulturát s vesztelők sorsukat az állam nem hajlandó kiközösíteni a kátyuból.

A társadalomnak kell tehát enyhítenie a művészenyomort.

És most erre itt az alkalom.

A »Nemzeti Szalon« — melynek Andrássy Gyula gróf az elnöke — engedélyt kapott arra, hogy a »Művészi Segély« — és Nyugdíjalap« javára sorsjátékot rendezzen. A munkálatok már folytak is Molnár Viktor ny. államtitkár védnöksége alatt s napról-napra közeledik a húzás ideje: 1914. március hó 5-e.

A Nemzeti Szalon igazgatósága most arra kéri a nagyközönséget, hogy aki a címére küldött három darab sorsjegyet nem tartja meg, értékesítse azt ismerősei körében. És ha még ezt sem hajlandó megtenni: nyomban küldje azt vissza a Nemzeti Szalon sorsjáték-irodájába. Mert minden vissza-

tarított s ki nem fizetett sorsjegy egy koronával károsítja meg a leghumánusabb alapot.

A Nemzeti Szalon ajándékban is részesíti azokat, akik a magyar művészek érdekében fáradoznak. Mindenki, aki ötven darab sorsjegyet elad: egy eredeti festményt kap a Nemzeti Szalon kiállításából. Ezen célból egy levelezőlapon is elég a központi irodához fordulni.

Mindnyájunknak van egy kedvenc művésze s mindnyájunknak szereztek már gyönyörűséget a szín, vonal és plasztika zsenijeit. Ajándékozunk hát meg őket egy kis jó szívvel, fáradsággal. Ők, akik szívük minden melegét, lelkük minden lángolását nekünk adják: megérdemlik, hogy egyszer mi is tegyünk értük valamit.

A főispán jelentése a kotori pörrel.

(A Zala tudósítása.) A pécsi esküdtbírórság előtt két napig tartó tárgyalás szomorú világításban tárta fel a Muraköz magyarságának és magyarosításának ügyét és élesen kidomborította azokat a lelketlen térékvéseket, amelyek évtizedek óta alattomos vakondok munkával készítik elő a Muraköz elszakadását.

Lajtmann György kotori adminisztrátor hazafiallan működésé vádjával illetve Pataki Viktor kotori állami elemi iskolai igazgatótanító és Zrínyi Károly, a csáktornyai áll. tanítóképző igazgatója s az esküdték ugy találták, hogy a két tanítvány a vádakait a felsorakoztatott tanukkal és egyéb írásos bizonyítékokkal be is igazolta. Ennek következménye volt a felmentő ítélet. A kétnapos pör kimerítő és pontos jegyzőkönyvét Zsille Károly dr. törvényszéki jegyző készítette el gyorsírással jegyeztek alapján.

A pécsi esküdték ítélete nemcsak fölmenti a vádlottakat, de egyben szigoruan megbélyegzi a vádló Lajtmann György adminisztrátort is. A pécsi esküdték beigazoltak látták Pataki Viktor és Zrínyi Károly vádjait, amelyek pedig sokkal súlyosabbak, semhogy megtorlás nélkül maradhatnának.

Ílletékes helyről ugy értesülünk most, hogy a megtorlás nem is marad el. A két napos tárgyalás vaskos jegyzőkönyvéről értesülések szerint, sipeki Balás Béla dr. Zalavármegye főispánja, hiteles másolatot fog kérni, hogy egyrészt a zágrábi érseknél, másrészt a magyar kormánynál meglehesse a kellő lépéseket.

Ezt az értesülést azzal a megnyugtató érzéssel vehetjük tudomásul, hogy végre a hivatalos körök figyelme is ráterelődik a muraközi aknamunkákra.

Felállítandó iskolák.

Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő a köz-igazgatási bizottsághoz terjesztett jelentésében a legnagyobb részletesség rámutatott azokra a bajokra, melyek a gyors orvoslást a leg-

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híza broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolše vrsti**v a p n a .**Koji treba za
zidanje, može ga
dobiti u svako doba
doma pri njemu uz naj-
falešu cieniu. Koji treba cijeli
vagon dobi vapno čisto fal.Tržim takaj razciepana
suha bukova drva i
lapora na vagu.

668 51—8

Szőlőoltvány!Eladó a legjobb fajokban I-ső oszt.
minőségben 1 és 2 évesek; továbbá di-
rekt termő piros Delaware, valamint
gyökeres Ripária Portális és kitűnő
borok jutányos árban kaphatók.**Molnár Mihály, ubauj-
szántói lakosnál.** Árjegyzék
ingylen!

661 3—10

Drávanagyfaluban

egy ház8 szoba, konyha stb. összes mellék-
helyiségekkel továbbá 34 hold föld-
del eladó.Bővebbet: **Novák József**
korcsmárosnál Drávanagy-
faluban.

841 1—1

PRODAJA!Podpisani na majuru **G.
Antuna Kusy-a u Varaž-
dnu** prodajem sveukupnu
rogaču marvu simentalske
pasmine i to:**40 komada dobrih KRAVA, doj-
nica i 30 komada lijepih JUNICA
i BIKOVA za razplod,**

sve uz povoljnu cijenu.

Stjepan Leskovar
Milčeka-ulica

667 1—1

ÉRTESÍTÉS!Tisztelettel bátorkodom alanti most érkezett nagy válasz-
tétel árúmat a nb. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlani**Tavaszi ujdonságok: divat kosztüm, blúz szövetek,
zefir-crepppek, vásznak, diffonok stb.**Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg raktáramat.
Elsőrendű bevásárlási forrásaim folytán elsőrendű árút igen
jutányos szabott áron adhatok.

Pontos és jó kiszolgálást biztosítva maradok teljes tisztelettel

GOLD FERENCZ
CSÁKTORNYA ♦ PETÓFI-UTCZA

888 1—3

Ujdonság!**Paganini
hegedü-zongora**

a legnehezebb hangversenydarabokat művésziesen játsza.

UJDONSÁG! Mozitulajdonok! A gépész igen könnyen kezelheti a zenélő-
gépet és a képekhez való darabokat választhatja. — Villamoszongorák, Orchestrionok,
Phonola, Ducanola, 700 koronától feljebb. — Zongorák, pianinók, harmoniumok
olcsó áron, részletfizetésre, jótállás mellett.**Helyettesít egy egész zenekart.**Szállodák, kávéházak, vendéglők, éttermek részére pénzbedobással. — Rövid idő
alatt letérleszti önmagát.**SCHMIDT EDE CSÁKTORNYA.**

629

Prodajem ili splovine dajem:*Svoj posjed 8 rali oranica, 6 rali livade i sve zi-
dano stanje, u dvoru dobar motorni mlin i velika tr-
govina od pšeničnog brašna, što nosi mjesečno 70 ko-
runa. U selu Rovišću upitati se može kod vlasnika:***Mirko Papoči z. p. Rovišće kod Belovara.**

888 1—3

**felséges ízű fehér vagy arany
sárga csemege mézet**5 kg.-os csinos posta-
dobozokban 10 K-ért
szállít bérmetve a**„MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete,**
Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

888 42—8

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasarnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseik jutányosan számítatnak.

Nyiltiltór peltizsara 50 fillér.

MURAKÖZ

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

A sport és a mozgósínház.

Mielőtt gróf Széchenyi István meghonosította nálunk a löversenyeket, hazánkban alig üzték valamelyes sportot; sem emberit, sem állati. Még csak a tornázást sem ismerték. A mult század hatvanas éveiben egy Bockelberg nevű német tornatanító tanította először a tornázást — tizenöt éven át anélkül, hogy a tornatanításban egyetlen egy követője akadt volna.

Az állati sporttól eltekintve, mellyel ezuttal foglalkozni nem kívánunk, el kell ismernie mindenkinek, aki bárcsak futólagos pillantást is vet az emberi sport sokféle válfajaira, hogy a mintegy negyven év előtti állapottal szemben mily óriási mértékben fejlődött az emberi sport a semmiből. De kellemetlen érzés fog el, amikor látjuk, mily igazolt, sokszor veszélyes szenvedélyé váit a sport.

Mert valóságos szenvedély, veszély már az emberi sport. A magva, a test edzése, tagadhatlanul kitünő; de túlcsepangásai oly egészségtelen és méltatlan következményekkel járnak, hogy a jó magból erős, terebélyes, szívet-szemét üdítő fa helyett girbe-görbe, ferdére nőlt, gumós korcs válik.

Nem is szólva arról, hogy a legtöbb emberi sportból mutatványos, nyereszékő komédiát csinálnak. A sport sok fajtája csak egyoldalulag fejleszti a testet, egyik testrészt a másik rovására. Legnagyobb baja pedig, hogy az ifjúság nagy részét valóságos rabjává éjti s ez a nagy tömeg a sport kedvéért elhanyagolja minden más kötelességét, valóságos bolondja a szenvedélyének.

A test e beteges kultuszához csatlakozik a mozgósínházakért való örületes rajongás.

A mozgósínház — népiesen: mozi bizonyára bálmulatraméltó, mindenesetre legkedvesebb találmánya a legújabb kornak; találmány, amire apáink még álmaikban se gondoltak volna. És mégis, mégis ez a gyönyörűen szép találmány lökéletesíti azt a gonosz munkát, amit a túlszigazott sport már egymaga is sikeresen elvégezhetne.

A sport az ifjúság testét, a mozi a lelkét veszélyeztetli. Nem eredeti célja ez egyiknek sem, de az ifjúság — nem akadályoztatva, zavartatva ebben senki által — annyira visszaél velök, hogy a voltaképpeni céllal éppen ellenkező hatás éretik el. Így aztán a két intézmény, amelyeknek üdvös rendeltetése, alapja osztaltan elismerést, hangos dicséretet érdemel, túlhajtásukban végtelen fizikai és erkölcsi károkat okozhatnak.

Aki az újságokban közölt híreknek olvasása közben fűrkészni szereti az okokat, amelyek egyik-másik balesetet, szerencsétlenséget, erkölcsi eltévelyedést okoztak, az igen sok olyan eseményre fog akadni, amelyeknek kiinduló pontja a sport vagy a mozi volt. Ez annál elszomorítóbb, mert éppen

séggel nem volna lehetetlen, ezeknek a bajoknak mértékét szabni.

Nem kellene egyéb, mint helyes mértébe szorítani a sportot és válogatni azokat a képeket, melyek — ahelyett, hogy felszaggazzák az ifjúság fantáziáját s roontanak az ifjúság lelkét — azt művelnek. Minden jóízű embernek éreznie kell, hogy a mozi-ban kiváló nevelési eszközzel rendelkezünk, ha kellő gondot fordítunk az előadásaira; de az ifjúság erkölcsiségének rákfenéje; ha műsorát gondosan meg nem válogatjuk.

Ezért üdvös az a mozgalom, mely a fővárosban ebben a tekintetben megindult s az ifjúság számára külön mozielőadások rendezését tervezi.

Alapos kitátás van rá, hogy ez meg is valósul. Egy-egy iskolába a mozielőadásokat már bele is vitték. Ez remélhetőleg maga után fogja vonni a megoldás általánosítását.

A mozgósínház, mint üdvös intézmény érdekében kívánjuk ezt.

Művészek nyugdíja.

A magyar művészi kultúra és a jó magyar hírnév érdekében írjuk e sorokat. Nemzeti presztizsünket elsősorban művészeink lendítik előre. Azok, kik nemzetük nagyságát munkálkodva, megfelelnek magukról s míg másoknak aany gyönyörűséget szereznek: öönmaguknak a polgári megélhetést s a nagy elfáradáskor a pihenést sem tudják biztosítani.

Egy nemzet kulturatívójának egyedül kritériuma, hogy művészeit, a vázson és márvány lángeseit mennyire tudja megbecsülni. Egy nemzetnek alig lehet nagyobb szegénye, mintha művészei nyomorognak. S a magyar társadalomnak valóban oka lehet egy kis lelkiifurdalásra, mert a magyar művész világt:pusa a művelt proletárnak.

Érdekes, magasztos a művész hivatása, de szomorú. Zsold nélkül, emberfeletti vértáldozattal szolgálják a kultúrát s vesztglő sorsukat az állam nem hajlandó kiközökenteni a kátyúból.

A társadalomnak kell tehát enyhítenie a művészyomort.

És most erre itt az alkalom.

A »Nemzeti Szalon« — melynek Andrásy Gyula gróf az elnöke — engedélyt kapott arra, hogy a »Művészi Segély« — és Nyugdíjalap« javára sorsjátékot rendezzen. A munkálatok már folyának is Molnár Viktor ny. államtktár védnöksége alatt s napról-napra közeledik a huzás ideje: 1914. március hó 5-e.

A Nemzeti Szalon igazgatósága most arra kéri a nagyközönséget, hogy aki a címére küldött három darab sorsjegyet nem tartja meg, értékesítse azt ismerősei körében. És ha még ezt sem hajlandó megtenni: nyomban küldje azt vissza a Nemzeti Szalon sorsjátékirodájába. Mert minden vissza-

tartott s ki nem fizetett sorsjegy egy koronával támogatja meg a leghumanusabb alapot.

A Nemzeti Szalon ajándékban is részesíti azokat, akik a magyar művészek érdekében fáradoznak. Mindenki, aki ötven darab sorsjegyet elad: egy eredeti festményt kap a Nemzeti Szalon kiállításából. Ezen célból egy levelezőlapon is elég a központi irodához fordulni.

Mindnyájunknak van egy kedvenc művésze s mindnyájunknak szereztek már gyönyörűséget a szín, vonal és plasztika zsenije. Ajándékozzuk hát meg őket egy kis jó szízzel, fáradsággal. Ők, akik szívük minden meletét, lelkük minden lángolását nekünk adják: megérdemlik, hogy egyszer mi is tegyünk értük valamit.

A főispán jelentése a kotori pörről.

(A Zala tudósítása.) A pécsi esküdtségi bíróság előtt két napig tartó tárgyalás szomorú világitásban tárta fel a Muraköz magyarságának és magyarosításának ügyét és élesen kidomborította azokat a lelketlen törekvéseket, amelyek évtizedek óta általamos vakondok munkával készítik elő a Muraköz elszakadását.

Lajtman György kotori adminisztrátort hazafállan működés vádjával illette Pataki Viktor kotori állami elemi iskolai igazgatótanító és Zrinyi Károly, a csáktornyai áll. tanítóképző igazgatója s az esküdtek úgy találták, hogy a két tanterfű a vádakat a felsorakoztatott tanuokkal és egyéb írásos bizonyítékokkal be is igazolta. Ennek következménye volt a felfelmentő ítélet. A kétnapos pör kimerítő és pontos jegyzőkönyvét Zsille Károly dr. törvényeszéki jegyző készítette el gyorsírással jegyeztek alapján.

A pécsi esküdtek ítélete nemcsak fölmenti a vádlottakat, de egyben szigoruan megbélyegzi a vádló Lajtman György adminisztrátort is. A pécsi esküdtek beigazoltak látták Pataki Viktor és Zrinyi Károly vádjait, amelyek pedig sokkal súlyosabbak, semhogy megtorlás nélkül maradhatnának.

Illetékes helyről úgy értesülünk most, hogy a megtorlás nem is marad el. A kétnapos tárgyalás vaskos jegyzőkönyvével értesülünk szerint, sipeki Balás Béla dr. Zalavármegye főispánja, hiteles másolatot fog kérni, hogy egyrészt a zágrábi érseknél, másrészt a magyar kormánytól meglethesse a kellő lépéseket.

Ezt az értesülést azzal a megnyugtató érzéssel vehetjük tudomásul, hogy végre a hivatalos körök figyelme is ráterelődik a muraközi aknamunkákra.

Felállítandó iskolák.

Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő a közgazgatási bizottsághoz terjesztett jelentésében a legnagyobb részletességig rámutatott azokra a bajokra, melyek a gyors orvoslást a leg-

nagyobb mértékben szükségessé teszik, hogy a tanügyi állapotok Zalavármegyében megjavuljanak. Ebben a jelentésben helyet foglalnak azok a községek is, ahol önálló iskolák létesítendők.

Ezerint a csáktornyai járásban Farkashegyen, Édeskúton (Drávaóhíddal), Drávacsányon, Drávamogyoródon, Bányaváron, Felsőkirályfalván, Kristóff Iván, Zsedényen, Lapányon, Szentmargithegyen, Bocskaihegyen, Murarétbáton, Nyíresfalván; a perlaki járásban Drávaszentivánon, Györgylákan, Drávasiklóson, Henisfalván, Dészlerlákan, Alsópalfán és Harastyánon van szükség iskola felállítására.

Az új iskolák felállítása 3—4 évre van kontemplálva s miután Muraköz és Stajerván téve a szomszédos Horvát- és Szerbországból jövő magyarellenessé behatásoknak és a horvát papok izgatásának, a kir. tanfelügyelő előterjesztése szerint az új iskolák kizárólag állami jelleggel, államköltségen állítandók fel, hogy a magyarosításra s az egységes magyar állami eszméjének megszilárdítására több biztosítékot nyújtsanak.

Ez okból állami ovodákat is kellene létesíteni Muraközben. A kir. tanfelügyelő szerint állami ovodákat Dékányfalván, Hodosányban, Kisszabadján, Alsóóhídfalván, Muracsányban és Muraszerdahelyen kellene felállítani.

A nemzeti politikának egyik gyöngyszeme lenne egy fiuinternátusnak a felállítása Csáktornyan. A kir. tanfelügyelő említett jelentése szerint a csáktornyai állami polgári fiú- és leányiskola nagy nemzeti missziót teljesítvén, a fiúiskola mellett internátus létesítendő, hogy ott a Muraközbeli és a Szlavóniából ide gravitáló tanulók elhelyezését nyernének, hazafias nevelésben részesüljenek, továbbá hogy ingyenes helyek adományozásával a horvát anyanyelvű ifjúság a városi és a zágrábi magyarellenessé iskoláktól, havaz ez idő szerint a Muraközbeli vitetik, elvonassék. A csáktornyai polg. leányiskola mellett van már ugyan internátus, de ez csupán 50 növendékre elegendő, miért is ki kellene bővíteni. Ez akként volna eszközölhető, ha a jelenlegi elhelyezésre szolgáló bérpéldét a hozzátartozó telekkel együtt megvásároltatnák.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Ünnepély.** Magasztos és lélekemelő ünnepély fog lefolyni a jövő hét szerdáján, azaz március hó 4-én délelőtt 10 órakor Csáktornyan, a város háza tanástermében. Ugyanazon napon adja át főispán ur Örmelőségére Polyák Mátyás helybeli áll. elemi iskolai igazgató-tanítónak, a királyi kitüntetést, az arany érdemkeresztet. Ugyancsak az ünnepélyen lesz átadva a kir. tanfelügyelő ur részéről Mezőcsy Károly helybeli áll. elemi iskolai igazgató-tanítónak, 40 éves tanügyi működését méltányoló, miniszteri elismerés is.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Chevre Kadisa (Szent Egyet) f. hó 5-én csütörtökön délután 3 órakor a hitközségi iródban rendezés évi közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg az imaházban néhai Schwarz Jakab emlékére istentisztelet lesz, melyen az ünnepi beszédet Dr. Schwarz Mór győri főrabbi fogja tartani.

— **Eljegyzés.** Dr. Krátky István, Nagykanizsa r. tan. város főjegyzője, a napokban jegyet váltott Lajpczig Józsefnek, Lajpczig Antal nagykanizsai kir. táblabíró leányával.

— **Március 15.** A szabadság évforduló-

ját folyó hó 14-én, március 15-ikének előestéjén, különös fényvel ünnepelik meg Csáktornyan. Ezuttal az állami tanfőképző intézet ifjúsága áll ismét sorompóba a történelmi évforduló hazafias megünneplésére. A szokásos énekek kivül az intézet zenekara is fellép. Lesz ünnepi beszéd, melodráma, színdarab. A részletes programot jövő számunk hozza.

— **Házasság.** Ifj. Zala József mecseri jegyző, Zala József, perlaki főjegyző fia, február 22-én házasságot kötött Perlakon néhai Szucsich Károly móracsányi kántortartó leányával, Matilddal.

— **Színészet.** Kiss Árpád kitűnően szervezett színtársulata a jövő héten városunkba érkezik. Műsorán a legújabb és legjobb darabokat látjuk és személyzete a vidék legjobb erőiből van összeválogatva. Fekete József titkár a bérletgyűjtést kedden kezdi meg.

— **Az internátus színelőadása.** A csáktornyai leányinternátus növendékei az internátus helyiségében február hó 21-én nagy közönség részére színelőadást rendeztek. Színe került Heltai Eteleka »A királykisasszony« tündérvjátéka 3 felvonásban és Torda Graif Erzsébet »Dr. Gyógykuthy Elvira« című egy felvonásos bohózat. Az előadás iránt a növendékek eddigi szép sikerei után oly nagy volt az érdeklődés, hogy az internátus leglátogatottabb terme alig volt képes a közönséget befogadni és nem is hiába, mert mindkét darab precíz és meglepően szép előadás, különösen A királykisasszony mindvégig gyönyörködtette és teljes mértékben várakozáson felül kielégítette a közönséget, amely a bájosan játszó kedves kis színészek iránti tetszésének gyakran ismétlődő tapsaival adott kifejezést. A szereplő növendékek valamennyien derekasán álltak meg helyüket s így a közönség a lehető legkedvesebb benyomással távozott az emlékezetes színelőadásról. Az előadás fényes sikeréért melleg elismeréssel kell adoznunk Bezeredy Margit internátusi vezetőőnöknek, aki rátermettségével, nem kimélve időt és fáradságot, nagy buzgalommal készítette elő a növendékeket, minek folytán a jelenlevő közönségnek valóban élvezetes és nemesen szórakoztató estét szerzett.

— **Allandó mozi.** A múlt hét slágerdarabja A cárnó remek dráma volt érdekes érdekesebb képek egész sorozatának felvonulása keretében. A kiegészítő pontok apróbb humoros darabok voltak, melyeken a közönség nagyon mulatott.

— **Eljegyzés.** Novák Imre, barcsi déli vasúti raktár gyakornok, jegyet váltott Frason Annával Belovárt.

— **Halálozás.** Megrendült szívvel emlékezünk meg a belatinci plebános, Zrínyi Károly, elhunytáról, aki rövid szenvedés után február 21-én, 47 éves korában, 21 évi működés után Belatincan kiszenvedett. Zrínyi Károly elhunyna nagy veszteséget jelent Belatincnak. Jó szíve feledhetetlenül teszi emléké, agitáló képességét és energiáját pedig nem egy alkotása fogja hirdetni. A belatinci közigazgatási járás kijárása is az ő érdeme. 23-án temették el a fára ezreinek részvételével. Nyugodjék békében!

— **Táncvizsga.** Adorjáné Mayersberg Frida táncszkolájában tegnap este folyt le a felnőtt-k táncvizsgája, ma délután fél ótkor lesz a kicsinyeké, melyre ezuton is meghívja az érdeklődőket a rendezőség.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár egy legjobb polgári fiú és egy legjobb polgári leányiskolai tanulóknak a záróünnepélyen leendő megjutalmazása céljából szives volt 40 koronát küldeni. A magyar kultúra érdekében hozott nemes áldozatáért ezuton is legmelegebb, hálás köszönettel fejezi ki a polgári iskola igazgatója.

— **Halálozás.** Csiszár József zalaegerszegi áll. isk. tanító fia, Csiszár Endre, Zalaegerszegen 22 éves korában elhunyt.

— **Hírek a városból.** Csáktornyai nagyközség képviselőtestülete 1 évi február 21-én közgyűlést tartott melyen a következő községi ügyek tárgyaltak.

1. A községelyes módjáról és mérvegi alkotott szabályrendelet értelmében egybeállított, községelyre szorultak törzskönyve jóváhagyatott. A segélyre szorultak havi segélye továbbra is 9 koronában állapítható meg.

2. A városbázában levő Zrínyi Viktor-féle üzleti helyiségekkel Özevgy Hochsinger Sándornénak évi 800 korona bérösszegért bérbe adta azon kikötéssel, hogy azok korcsmai célokra nem szolgálhatnak.

3. Az Országos Közművelődési Tanács által létesíteni szándékolt állandó jellegű, nemesen szórakoztató mulattató mozgószínház felállítását a képviselőtestület nem óhajtja s nem tartotta célravezetőnek, mert Csáktornyan már 2 állandó jellegű mozgószínház van, s helyiség is hiányzik hozzá s azonkívül annak berendezése körül a község nagy pótdózára való tekintettel, anyagi áldozatot nem hozhat.

4. Csáktornyai vásári helypénz és közmérlegelési díjszabályzatát a képviselőtestület módosítja, illetve újból alkotja meg. A m. kir. kereskedelmiügyi Miniszterium által jóváhagyandó díjszabályzat szerint: szerdás borju után 14 fillér helyett 20 f., 1 db. szarvasmarha után 24 fillér helyett 30 fillér és 1 db. ló után 24 f. helyett 40 f. vásári helypénz és a 8 illetve 16 f. helyett 16 és 20 f. mérlegelési díjat óhajtja a község szedni.

5. A csáktornyai állami tanfőképző mellett létesíteni szándékolt megállóhelyi tárgyházban a képviselőtestület veglatározatát függőben tartja, mégis a helyszíni tárgyalásra Kristofics Károly, Dénes Béla, Wollák Rezső, Tóth István, Fejer Jenő, Masznák József és Ivacsics Igoác előjárókat s képviselőket küldi ki.

— **Ciril vigéc.** A pécsi per hullámai egyre háborognak. S mint valami modern Neptun, Lajtmány György perveztes adminisztrátor és fanatikus vigéce, Žganec Vince, kavargatják a hullamokat, hogy eloyelással fenyegetések velők a pécsi esküdtbírósgól, mely a részrehajló, hazug ítéletet hozta; a volt vádlottakat, kik az esküdtszéket terrorizálták s a magyarságot és nem tudjuk, mindent, ami nekik utjukban van s amire haraguzsának. Most azon mesterkednek, hogy a nagy per lefolyását brósurában adják ki a stenográfiai feljegyzések alapján, melyeket Žganec a pécsi tárgyalás folyamán tett. Csak azt nem értjük, hogy ez a Ciril-vigéc, mint a zágrábi papneveldének negyedéves hallgatója, hogy jut ahhoz, hogy hétéken át és minduntalan, ha Lajtmány rája szükség van, az ottani prefektustól szabadságot kap s ezt az időt Lajtmány társaságában Muraközben tölti, hol Korbán, hol Murasiklóson, vagy ha úgy kell, a Robádihely tetején is.

Most is pl. Pécselt, ezt megelőzőleg Kotorban s utána is néhány napig ugyanott s fujta Lajtmannal együtt a kigyókövet a magyarság ellen. Az ember önkéntelenül is keres nexust a per és a zágrábi aüla között. S szinte hajlandók vagyunk elhinni még Lajtmannak is, hogy a per Zágrábnak kellett az ő rehabilitása érdekében s hogy Zganec is ezen a címen kap minduntalan szabadságot, hogy az aula képviselőjében Lajtmann mentorja legyen, ha ez a Ciril-apostol bajban van. Fura dolgok ezek s szomoruban bizonyítják, mily szerencsétlenségünk nekünk, hogy a zágrábi egyházmegyéhez tartozunk.

— **Vonatgázolás.** A göcseji vonat a múlt héten Kristófalva közelében embert gázolt agyon. Az áldozat Govedics Tamás 74 éves drávavásárhelyi gazda volt, aki a töltésen átvezető úton akart keresztülmenni, amikor a Muraszárdahely felől jövő vonat arra bogott. A totyogó öregot a vonat elütötte s így került a kerek-k alá.

— **Megszüntetik a keszthelyi Georgikont.** A földmívelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a keszthelyi Georgikon, amelynek bezárásáról már három esztendővel ezelőtt is volt szó s csak a múlt iránt való kegyelet őrizte meg akkor a híres akadémiát, a másik pedig a kassai. A megszüntetésnek az az oka, hogy a gazdasági akadémiákon a harmadik évfolyamon valameny iskolában legföljebb 10—15 növendék van már évek óta s ezért a főntartázuakat nem tartják érdemesnek.

— **Élelmiszervizsgálat.** Mint örömmel értesülünk, a keszthelyi m. kir. vegykis. állomás kiküldötte, Tóth Ede m. kir. vegyész, mult szerdán helivász alkalmával, az előjáróság közbejöttével vizsgálta fölül a helyi piacon az összes tejtermékeket s a mézár-szársekekben a húsmezeket. Tóth Ede a tapasztalatokkal nagyon meg volt elégedve. A mézár-szársekekben tapasztalt tisztaság, a piacon konstánlt rend és berendezés meg egyenesen a legfényesebb elismerést vonta maga után. Tóth Ede szerint kevés nagy város van Dunántul, mely Csáktornyával ebben a tekintetben versenyezhetne. A tejtermékek is teljes tetszést érdemeltek ki, ami csak dicséretére válik tejtermelő közönségünknek.

— **Elgázolt munkás.** Az alsóimáhyalfalvai állomáson a Kotor felé haladó vonat elütötte és darabokra szakgatta Skoda Vencel 34 éves egyedutal lakost. A nyomozás ugyan megindult, de nem igen fog dolgot adni az ügyészségnek, mert az eset előreláthatólag büntető beavatkozást nem von maga után.

— **Hűtlen állomáskezelő.** Szenzációja van a csáktornyai vasuti állomásnak. Egyik tisztviselője, Heider László, a napokban elűnt s a hírtelen mezejlett pénztárrovancolás egy jelentékeny összeg eltűnését is árulta el. Heider László különben bűnügyi vizsgálat alatt állott, mert egy régebbi csalási esetből kifolyólag ellene feljelentést tettek. Ettől való féltében tűnt el Csáktornyáról teljesen ismeretlen helyre. Csáktornyáról való szökését egy négy napos szabadság ürügye alatt való-líthatta meg, mely idő alatt azután biztos egérútal vehetett, alighanem Amerika felé. Heider László ellen, aki nős és családos ember, a csáktornyai állomásfőnökség följelentésére a nyomozást megindították s ellene a körözvényeket kibocsátották.

— **Betörő földműves.** Damásán az ottani csendőrség letartóztatta Nagy Sándor és Nagy János földműveseket, akik Bordás

Sándor gazdálkodó kamaráját kedden éjjel feltörték s onnan mintegy 200 korona értékű élelmiszert elloptak. A betörőket átadták a járásbírósnak.

— **Közönetnyilvánítás.** A leányinternátus február hó 22-én rendezett színelőadása nemcsak fényes erkölcsi, hanem szép anyagi eredménnyel is járt, amennyiben dacára az 1 koronás beelőpdíjnak összesen 203 korona bevételét eredményezett, melyből 135 kor 36 f. kiadást leszámítva, a jótékony célra 67 kor. 64 fill. maradt. Felülfizettek: dr. Hajós Ferenc 9 koronát, Pataky Kálmán, Strausz Sándor, Vajda Elemér 5—5 koronát, Rosenberg Lajos 4 koronát, Prosztenik Gusztáv, Sztrahia Testvérek, Scheffer Rezsőné 3—3 koronát, Bencsik Stana, Fekete Géza (Lendvarózasvölgy), Gacsár Imre (Somogyaszaló) dr. Isoó Viktor, özv. Vajda Manóné (Letenye), Dr. Wolf Béla 2—2 koronát, Frommer Dávidné (Moszár), Heilig Józsefné, Imreh Antalné (Pördeföld), Mózes Sándor, Pártos Nándor, Rosenfeld Jakab, Singer N. Wollák Rezső 1—1 koronát. Az internátus iránt érzett meleg érdeklődésükért úgy a szíves felülfizetőknek, mint az előadásban megjelent nagyközönségnek is hálás köszönetet mond a polgári iskola igazgatósága.

— **Butorcsarnok-szövetkezet. Budapest, VIII. öllöt ut 18. és VIII. József-körút 28.** Magyar iparművészek ergeti tervei alapján készült, modern butorok és teljes lakberendezés. — Az ország legregibb és legnagyobb lakásberendező szövetkeze, fennáll a budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt két évtizede. Állandó kiállítása 120 mintaszobával a főváros elsőrangú látványossága. Csarnoka nyitva reggel 8 óratól esti 8 óráig.

— **Nyilvántar köszönet.** A Csáktornyai Takarékpénztár R. T. 100 K-t volt szíves adományozni a Csáktornyai Ker. Nőegyletnek, melvért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyavidéki Takarékpénztár f. hó 21-én d. u. tartotta meg lenállása óta XVIII-ik rendes közgyűlését. A gyűlésen elnökölt Tóth István igazgató, a jegyzőkönyv hitelesítő Rónai Sándor és Strausz Miksa részvényesek. Tóth István melegen üdvözöltvén a megjelenteket, a tárgysorozatra áttérvén, úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság jelentését tudomásul vette a közgyűlés s a fölmentvényt minden irányban megadta. Az igazgatósági jelentésből megtudtuk, hogy a pénztártezt részvényitökeje 500000, tartalékaija 32000 K-t tesz ki. A takarékpénztár tisztja nyeresége 36707 08 K. Ebből osztalék címén 33000 K-t fizettek ki, 1—1 részvényre 33 K (66%) esik. Jótékony célra 460 K került kiosztásra. A tisztújítás során a kisorsolt igazgatósági tagok újból megválasztattak, így igazgató újból lett Tóth István, igazgatósági tagok Deutsch Salamon, Ivacsics Ignác, Szivoncsik Antal, dr. Wolf Béla. A felügyelő-bizottság Polesinszky Emil rendes és Strausz Miksa póttagokkal egészítette ki. Tóth István a bizalmat megköszönvén, dr. Hajós Ferenc igazgatót és igazgatóságot meleg szavakban üdvözöltvén, Zrínyi Károly indítványára igazgatóságnak a takarékpénztár ügyeinek sikeres vezetéseért a tavalyi évre jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés.

— **Színelőadás.** »Nyelvében él a nemzet« jelgével rendezett a muracsányi áll. iskola tanfőtestőlete igen sikerült színelőadást február 21-én. »Virágalom« cím alatt versben megírt három felvonású allegorikus játékot tanított be ez alkalomra a testület derék tagja, Mutnyánszky Irén tanítónő, mit a gyer-

nekek, körülbelül 14-en, dalokkal és táncal kiegészítve igen szép sikerrel adtak elő. Az előadást nagy közönség nézte végig s gyönyörködött a kis leánykák magyar nyelvbeli előmenetelében, a magyar énekekben és magyar táncban, melynek balletszerű bemutatása nagy ügyességet és kitartást feleltett fel a rendező tanítónő részéről. Mindenesetre az idők és szellem jele a lélekemelő előadás, mely egyik legkezebb bizonyossága a komolyságnak és buzgóságnak, mellyel a muracsányi áll. iskolában a magyar kultúra és érzelem ügyét szolgálják. A színelőadás társasvacsora követte, melyen úgy Muracsányból, mint a vidékről körülbelül 24-en vettek részt. A társasvacsora alatt és után Hranyecz Pál muracsányi jól betanított zenekara játszott majd mindvégig csakis magyar darabokat. A társasvacsora során az ünnepeylen megjelent Szirmai Miksa kir. tanfelügyelőt és Zrínyi Károly tanítóképző-intézet igazgatót a tanfőtestület igazgatója Révfy Ernő köszönlötte fel. Szirmai Miksa a tanfőtestület s az ünnepeylen rendezőjét Mutnyánszky Irént, Zrínyi Károly pedig a gondnokságot, előjáróságot, közlők Medvár Mihály községi bírót, Hahn Szilárd pénztárnokot és Ribics Istvánt éltette. Ezekén kívül még sok más pohárköszöntő hangzott el. A társasvacsora a reggeli órákig tartott.

— **Nyelvében él a nemzet!** A Perlakon székelő Muraközi Cementgyár Részvénytársaság nem rég egy írtvezetőlapon értesítette valami üzleti ügyről. Mi még azt is hibáztatjuk, ha olyannak írnak horvátul, a ki nem tud magyarul, mert hála Isten minden fulaban van aki azt megértelmezi! Hát még magyar embernek horvátul írni? Minden mozzanatunkban tartsuk szem előtt a nemzeti állam felépítését.

— **Felülfizetések a Csáktornyai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesületének táncszertélyén:** Dr. Hajós Ferenc 20 K; Simonffy Antal ulanus őrmester 13 K; Neuman S. utódai, Pethó Jenő, Strausz Sándor 10—10 K; Vajda Andor 7 K; Mózes S. Sándor 6; Heinrich Miksa, Tóth Deszö, Kayser Lajos, Heilig József, Benedikt Béla, dr. László Béla, Földes Mór, Benedikt Herman, Dénes Béla, Kraschovetz Adolf (Zrínyifalu), Mesterich Aladár, Scheffer Rezső, dr. Kovács Lipót, Bokor Jenő, Waltersdorfer József (Alsólendva), Hajas József, Schultzeis János 5—5 K; Rosenberg Rezső, Pálya Mihály, Székely Vilmos, Budai József 4—4 K; Handelsmann Ferenc (Zalaegerszeg), Hirschler Emil, Neufeld Lajos, Rosenberg Rezső, Antonovics József, Hódosi Vilmos, dr. Hidvégi Miksa, A. Mayersberg Frida, Deutsch Jenő, Mayer Hermann, Strahia Ferenc, Löbl Rezső, Bagola István, Balint Jenő, dr. Schwarz Lajos 3—3 K; Baumann Zsigmond, Szirk Frigyes, Vaska János (Graz), Wagola Bertáné (Graz), Pogány Ernő, Herzer Izidor, Baumsteiger Samu, N. N., Boros Mór (Budapest), Fehér Jenő, Bienefeld Adolf (Alsólendva), Graner Henrik, Prostenik Gusztáv, Kelemen Sándor, Tóth Deszö, Pataky Kálmán, N. N., Berger Simon, Scheffer Tivadar, Steinberger Főbusz, Wollák Rezső, özv. Kemény Jákóné, Graner Mór, Kelemen Béla, Nagy László, Havas Andor, Hirsch-sohn Ernő 2—2 K; Harasin Rezső, Weinstangl Sándor, Kopjár István, Kornfeld Nándor, Rosenberg Kálmán, Bolgár Benő, Schmidt Ede, Simon Lajos, Meider Bernát, Wáginger Gyula, Tárnai Mihály, Nádasi József, Bors Mátyás, N. N., Grat Géza, Weisz Miksa, Strasser József, Moder Rezső, Mendel Zsigmond (Drávavászenthalvány), Kertész Lajos, Muzikár Ferenc, N. N., Hirschler Samu, Kreutz Lipót, Kumi József, Hoffmann Ignác, Mózes János, N. N., Simon István (Drávanyafalu), dr. Wolf Béla, N. N., Szalay László, Kardos Béla, Mráz Jenő, Stöber Béla, Peitl József, Somló Sándor, Schwarz Jenő, Weisz Ignác, Willner Kálmán, Strém Imre, Várady Atilla, Rosenfeld Jakab 1—1 K. Mindezeknek hálás köszönetet nyilvánítja az elnökség.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Preplatna cěna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fu računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Rudni gnoj (pepelj.)

Rudni gnoj, ali kakti mi ta po Medjimurju velino: pepelj, po četim sveto se jako režišrjava. Prvešo vréme su samo velike gospoćije stém gnojom probe delale i pepelja kupuvale, ali denes već svaki kajčašes gazda kupuvije to stvar, jerbo je previdel, da mu je jako na hasen. To je već sdavnja posvedočeno i sprobano, da naprimer jeden metercent szuperfoszfata najmenje dva, tri metercentov više ploda donese. Pokenhdob pak jeden metercent szuperfoszfata 8—9 korun cěne ima, vidi se stoga, kuliko hasna more donesti naprimer ako na mekoti jeden ili dva metercentov više pšenice dobimo.

Pitanje je navek samo to, ali gospodar za vremena i vu redo ponuca rudnoga gnoja? Pitanje je opet i to, ali gospodar ravno takvoga pepelja poseja, kakovoga je zemlja potrebna i ali je ne više ili pak menje posejal, kak je ravno potrebno?

Obćeniti zakon je to, da na trdo zemlju samo jedno vrst rudnoga gnoja smeli hasnuvati, to pak je szuperfoszfát zvani pepelj. S vun toga samo onda je smeti još zemlji i csilisolitru dati, ako je već pet-šest lét ne bila stalnu gnojom pogojena. Vu ovim slučajju zemlja nije samo foszforkiselinu željna neg i nitrogěna. Foszforkiselina pak samo tak more jakost dati zemlji, ako i malo nitrogěna dobi napomoć. Da ovu stvar morem rezložiti i svoje reći potvrditi, jedno peldu budem si napomoć pozval. Leta 1912-ga vu Baranya varmegiji probu su napravili zobjom i s ječmenom. Na jedno tablu su samo samoga szuperfoszfata pohitali, na drugo pak szuperfoszfata i csilisolitru. Od szuperfoszfata na mekotu su sto kilogram-

mov na rede za taj barat s mašinom posejali. Na drugo katastralno mekotu pak su sto kilogrammov szuperfoszfata i trideset kilogrammov csilisolitru takodjer na rede posejali. Na oni tabli, koja je samo szuperfoszfata dobila na mekoti je blizu dva metercentov već zruja zraslo. Jedna mekota sdrugom poprěk je stopetdeset kilogrammov više ploda dala. Ako sad metercenta po 16 korun računamo, to 24 korune sbje vun. Rudni gnoj je koštial 9 korun 84 fillérov, dakle čisti hasen je bil 14 korun 20 fillérov. Ako samo tak poprěk računamo, već i onda lepi hasen dobimo po ovim gnojju.

Na drugi tabli na koju su na mekoti sto kilogrammov szuperfoszfata i trideset kilogrammov csilisolitru reztepli, tam je već blizu četiri metercentov više zruja zraslo. Po srédnim računju jedna mekota s drugom je tristo kilogrammov više zruja donesla. Po šestnajst korun računamo metercenta, to na mekoti sbje 48 korun. Pepelj je koštial 15 korun 20 fillérov, čisti hasen na mekotu spadne 32 korune i 80 fillérov.

Vu ovim položaju je zemlja jako zahvalna bila proti csilisoltru. Dakle kak se stoga vidi, szuperfoszfát s csilisolitrom skup změšani puno vekšega hasna je doneset, kak sam szuperfoszfát zvani pepelj.

Pokenhdob pak protuletna sětva svekšćonoma vu takvo zemlju dojde, koja je već više lét ne bila stalnu gnojom pogojena more se pripetiti da sam szuperfoszfát ne bude nam povoljnoga ploda doneset, ali ako ga s csilisolitrom skup změšamo zasegurno puno vekši i povoljniji plod dobimo.

Vu takvim položaju, kad pod protuletno sětvu hoćemo szuperfoszfatom i csilisolitrom gnojiti, samo onda je slobodno je skup změšati, ako na rede s mašinom sějamo i

ako za taj barat mašinu imamo. Ako pak nemoremo na rede sejati, onda szuperfoszfata već januar ili februar meseca rezhice-mo po zemlji, csilisolitru pak samo onda, kad sětva već vun zde.

Ove stvari su samo na trdo zemlju dobre, na hamučni zemlji još i tretlēja pepelja, takzvanoga: kalisol, zovemo napomoć, jerbo vu hamučni zemlji se ne najde kalisol. Ovoga pepelja navek skup změšamo sa szuperfoszfatom i s njim skup ga posejamo januar ili februar meseca i ako je moguće, zemlju taki povlacimo. Na sto kil szuperfoszfata petdeset kil kalisoli treba računati i onda od ovoga změšonoga gnoja na mekotu 190—200 kil treba reztepsi.

Već su je obćine vu Medjimurju, gde su prevideli, da to nęsu hamučije, neg hasnovite stvari. Naprimer vu Dravadiósu su od kraju samo nekoliko metercentov za probu kupili. Letos su već tri vagone rudnoga gnoja bešteluvali. To pak se svaki, koj neveruje, tam na lice mesta more osvedočiti.

Bomba proti biškupu.

Minući mesec 24-ga strahovitna eksplozija je stępla Debrecen varaša. Na srđm varaša stoji debrecinske iparkomere palača, vu koju stannuval Miklóssy Istvan hajduđrogski novi biškup. Eksplozija širom je hitla stęne i ruševina zakopala je biskupuve činovnike. Sam biškup na bođu čudu mentuval se je smrti, koja je ravno njemu bila sčjena. Odkraja su mislili da je potres. Počlam su samo na konc došli, da olahi su sdinamitom stęli pobožnoga biškupa iz svęta spravit. Podruševinom krvavi ljudi mrtvi ležuju. Prvu minutu svaki je misli,

Dva suseda.

Bartolov i Andrašev grunt su graničili jedan na drugoga. Obojica posiednici imali su plota, kojih je dielil, izmenče po dvadeset godinah uzdržavati. I kuće su jedna do druge u takovoj blizini stale, da se je iz sobe jedne kuće moglo u sobu druge rukom posegnuti. Obodva posiednika bila su iste godine rođeni, iste su se godine ženili te su si bili medjusobro kumi na krstu diece si, kumi na fermi, skupa su hodili na sejmje, obdelavali zajedno svoje posiede, u kratko: oni su živelii kak dva brata.

Ali ovi miroljubivi i prijateljski odnošaji rećenih susedah, se nisu onomu viećenom kvaritelju mira u peklju dopali, pak si je dal svega truda, med njimi vodu muti. On je pošiljal svake godine svoje podražitelje med nje, ali to ih se nije prijelo. A kad je črnjak previdel, da na ov način neide, prevzel je cietu stvar na se, pak je zajahal na plot, koj im je bil granica. I nut — sad se je zakresnulo — neprijateljstvo je nastalo!

Bartol najme je tvrdil, da je njegov otac prije dvadeset godinah sav potrebni material za plot dal i sam ga podigel. Za ov material bi Andraš moral još barem pet godinah rećeni plot uzdržavati. Ali Andraš je kazal pristom na ugovor i rekel: »Dvadeset godinah je prošlo i sad ima sused opet trha uzdržavanja plota na se uzeti.«

Istina, tak je ugovor još iz starih vremen glasil, pak se je to i obdržavalo sve dotle, dok nije črni nemirojak na plot zajahal. Ali sad nije nikak hotelo iz dobra to ili, već je cietu stvar došla pred sud, a svaki sused si je uzet fiskala. Fiskal dakako, je svaki svojemju klientu na vlas točno dokazival, da on ima pravo i da pravdu mora dobiti, samo da će ta pravda jedno malo duže trajati.

Ova anda dva suseda su svoje svielle skude liepo trpljivo nosili u varaš svaki svojemju fiskaliju; a kad su ovi te dva susede pošteno podojili, dali su im nauka, da bi najbolje bilo pomiriti se i iz liepa i dobra se izvan sudbeno nagoditi se. I nagodili su

se na taj način, da će od sad svaki svoju polovicu plota uzdržavati.

Tim bi dakle stvar bila donekle uredjena, ali ona ipak nije bila. Svakoga suseda je, na to rekuć, črvo bolelo za njegovemu svetlemi škudami, koje je fiskaliju znosil, a za nikaj, kak da bi je u vodu hitil. Svaki je tum nagodom bil nezadovoljan, te su svojemju staremju pismi hodili okolo stanovitih zakutnih pisarčćov, kakovih posvuda dosta ima. Ako su se gde putem sastali, postali su jedan i drugi sprjajvi, jednomu su oči škilile na desno, drugomu na lievo. Oni su si u stanovitih prilikah onak pošleno u lice svoje mienje povedali, te su jedan drugomu u svemju sve moguće zapriekie delah. Svaki je svoje obloke od susedove strane zavesom zavesil posve do gore, za da mu on drugi ne bude u zdelu gledat, — lak je rekel jeden i drugi.

Eto ti, jednog dana se u kući Andraševju dogodi radostni slučaj! — Štrk je Andrašu doneset i zadnju sobicu mladoga princa. Drugda bi taj radostni slučaj bil za

da se je jedan kotel od damfa sprozil. Ali kak se istragu podigli, odmah su previdli, da proti Miklóssy biskupu dinamit atentat se je pripetilo. Od strahovitne eksplozije više su život sgubili. Sam Miklóssy ravno pred eksplozijom je vun otišiel iz kancelarije. Jeczkovich Mihály vikariuša je dinamit na male falacke rezčehal. Slepkovski Janoš dr. tajnik je na putu vumrl, kad su ga vu spital steli odnesti. Vumri je vu kancelariji još i Csath Sándor dr. biskupov fiskalius, koj je ravno po neakvim službenim putu se vu kancelariji zaderžaval. Mrtvi su još ostali taki na lice mesta dva slugi s imenom Matyók Janoš i Vad István. Mrtvu su našli nadalje biskupa kuharicu i Radó tajnika ženu. Četiri novicijsi su na smrt orajent. Strahovitno su rajenti još Kun Miklós dr. fiskalius i njegva žena, jedan direktor i Trofer Oszkár dr. fiskalius.

Predpoldan ob jedenajsti vuri donesel je poštar jedne škatulju vu biskupovu kancelariju. Kad je Slepkovszky tajnik odpral škatulju, strahovitna i gromna eksplozija se pripetila. Vu škatulji je ekrazit bil. Iz pektla samo jedan človek je živ ostal, to pak je tajnikov pomoćnik bil, koj je takodjer strahovitno pležerani. Miklós-y biskup je nasreću živ ostal. Vu susedstvom je sudbeni stol. Vu ovi polici su sudci i fiskaliusi bili s med kojih takodjer su više pležerani bili. Kad je Jeczkovics vikariuša sedemnajst lět stara jako lěpa puca počula, kaj se je s otcem dogodilo i kad je rezčehano mrtvo telo spazila, od žalosti je taki tam obnovela.

Škatulju vu Csernovitcu su na biskupu ime dali na poštu. Poštaš ob jedenajsti vuri je donesel paka, na kojmu je 16 30 korun vrédnosti stalo. Slepkovszky tajnik je prek zel paka i javil je biskupu, kaj su dobili. Pred biskupom su počeli paka odpirati, kad je telefon pozvonil. Biskup je vu drugo kancelariju odšel, da telefonera, tajniku pak je reknel, da doklam telefonelno bude, nijodpre škatulju. Sad se je nesreća pripetila. Od ekrazita su odmah tri mrtvi ostali; Slepkovszky tajnik, Jeczkovics Mihály vikariuša i Csath Sándor dr. fiskalius. Nesrećneke je bomba nafalacke rezčegala. Strahovitno su pležerani ovi: Dávid Mihály, Bihon Mihály psari, Gyuró György, Kriszó

Elek, Pesze Miklós, Szívós Zsuzsanna, i Székely Mihály.

Vu spitalu sedem ležuju betežni. Smednjih najbolje je pležerani Kriszó Elek biskupečki pisar, nesrećni redovnik vu oni sobi je bil, gde se eksplozija pripetila. Ako živ ostane, nigdar više nebude svēta videl. Obedvė oči su mo vun scurele.

Vu varašu je velika žalost. Mrtve su svelikom paradom pokopali. Više jezer ljudstva je došlo na sprevod, kojega je sam Miklóssy biskup vodil.

Atentat na rusi i olahi (rumunji) zmislili, koji su serditi na novu magjarsku biskupiju. Budapeštinski i debrecinski policaji s celom moćom i zvanostjom išerjo lopove, koji su po kakvim putu steli biskupa zaklati. Već su na tragu i tak mislimo, doklam ove novine budemo čitali već budeju vlovleni, da svoju zasluženo kaštigu dobiju. Med lopovi je i jedna ženska, koja se već više lět potěple po ruskim. On dan kad se ta velika nesreća pripetila, bila je vu Debrecen varašu i potlam je nekam zniknula.

Da su to olahi i rusi napravili, to je već posvedočeno i za kratko vrėme budu svoju kaštigu zeli na galaj.

KAJ JE NOVOGA :

— **Putovanje grčkoga princa.** Sad su si dobri prijatelji grki i srbi kad su s med sebe vun zgrizli bulgarce, koji su jim pećenoga kostanja vun sdrbali smed vruce i silne žerjavke. Minući tjeđen je grčki princ pohodil vu Beogradu Peter kralja. Na njegvu čast su velike soldacke parade bile, v četrtke na večer pak veliki obed pri kralju. Kralj je sam pozdravil vu napitnici hercega, koj se mu je slepemi rěčmi zahvalil na napitnici. Na večer je odputoval vu Szatónki, odonud pak dimo vu Athėn.

— **Tragedia.** Skup je živel Mátéfi Sándor tekmolóski poljedelavec sa Nikolics Juliskom. Jednu pucku su dobili na veliku veselje polhodelavcu. Juliška je nē sdavnja s bog nekakvoga zroka ostavila Mátéfiya i pucka je sobom odnesla. Minuće dane je pucka od liže zgnula i za tri dane su ju mrtvu našli na putu. Pucka je vu veliki zimni zmrzila. Kad je otec to počul, od žalosti strelil se. Odmah je vumrl.

— **Na pukovnikovim stanu.** Tajni dogodjaj se je pripetil vu Szentpétervaru od jednog regimenta pukovnika na stanu. Vu sobi na oblok obėšenu su našli Pákel zvanoga mjernika mladu ženu. Jeden majur je mimo pukovnikovoga stana išel i spazil je da su vrata odprta. Stupil je nater vu sobu i na veliku čudu na oblok obėšenu je našel žensku. Pukovnik je mirno spaval vu drugi sobi i kad su ga prebudili, reknel je, da je nikaj nē čul. Mjernikovu ženu nėje poznal i nemore si premisliti, kak je došla na njegov stan.

— **Smrtni dvoboj.** Hajdu István oberleitinand nekaj se je posvadił s bog sestre svojim šogorom Babocsay Zigmodom. Taki je prijavil vekši oblasti soldacki, odkud je zapovėd dobil, da šogora na dvoboj mora presiliti. Babocsay nikak nebi rat bil išel stak bližnjim rodom na dvoboj i zato kad su dva kapitani njega poiskali i povedali, da po kakvim putu su došli, Babocsay je za odprošenje prosil od Hajdu Istvána i od čele familije. Kapitani nikaj su od toga nē steli čuti neg su zahtėvali, naj si zeme dva pomoćnike, da snjimi delajo razpravu dalje. Babocsay presiljen je bil tak napraviti. Pomoćniki su dvoboj odredili na pištole. V nedeju su se dva šogori zišli vu jedni budapeštinski kasarni. Na petdeset korakov nadaljoma su je nastavili. Pervič je oberleitinand strelil, ali nėje trofil. Babocsayova pištola nē se je sprožila. Drugoč je opet Hajdu strelil, ali nėje niti sad trofil. Na to se je Babocsayova pištola oprožila i tajinand bez rěči je opal doli na obraz vu pasek. Doktori su taki pripravni bili, ali pomoći nē su mogli nikaj. Hajdu je za osem minut mrtev bil. Kuglja ga je ravno vu srđce trofila. Babocsay je zanėmel, kad je videl, da šogor je mrtve opal doli. Potlam je sbetežal tak, da su ga vu jeden sanatorium morali spravit. Njemo je već dvajseti dvoboj bil to. Siromški oberleitinand stopram je trideset lět bil star i ravno ovu vrėme su ga k zrakoplivcom premestili. Armadia je puno kvarna, da je tak zvućenoga officira sgubila. Siromaka s navadnom soldackom paradom su pokopali. Čelo stvar su odmah morali kralju prijaviti.

— **Led na Balatonu.** Prinas je već protulėtna toplina došla i toplomerica pod-

Andraša izbija radostan; ali danas ga nije u radostnom raspoloženju našel, jer je sad bilo pitanje, odkud tomu mlomou purgaru kuma uzeti. Svjega vekivećnoga kuma Bartola nije hotel za to prositi, a kumstvo promjenjati je za špot i sramotu držal te bi u selu vladalo obće z-čudjenje. Anda poлаг celoga toza radostnoga dogodjaja bilo je pri Andrašu u kući sve posve tiho i z-čudjeno, jedno što je najmlađi princ malo glasnije popevao i spetal, kad da se hoće sa svim svėdci, zakaj on mora tako dugo pogan biti, a nemore se na kršćansku vjeru obrnuti. Otec mu je nezadovoljno metal ruku pred usta, da se nebi vika novorođenoga princa čula u susedsivo.

Ali u kući suseda Bartola dogodila se je ista neprikladnost kak pri Andrašu. Stučajno se je istog dana narodila Bartolu princesa te se je legla u zibku i nije se dala iz nje proterati. — Nije bilo za dugo, da su oba suseda saznala jedan za drugoga, kaj se je u čijoj kući dogodilo. — Anda je hotel svaki gledati, kaj on drugi dela. Svakomu

od njih bi bilo pravo, da si on drugi negde drugoga kuma najde ali nijedan nije hotel početak naćmiti. Ovako su čekali dva do tri dana, a mali dva pogani su u to vrėme sve veću i veću larmu delali, a njihove matere su se plakale od zabrinosti za nekršćenom diecom. Konačno je već i Andrašu dosadilo to neizverstno stanje i on vzeze iz ormara svoju svećesnuj odieću te se odputi k susedu Bartolu.

Ali Andraša je bil prefrigana glavica, jer akopr m je on sam pri korak k pomirenju napravil, to si je ipak zmuđril, kak bude suseda svojom diplomacijom doterlat, da on prvu rječ za pomirenje izgovori.

On anda stupi u susedovu sobu. Bartol je sedel namrgodjen za stolom te si je glavu poduprl rukami. U zapecku pak na klupi je ležal i iz sve moći hrcal stari kućni sluga Tonček, koj je već u kući bil preko trideset godinah.

»Dober dan susede!« — pozdravi Andraša.

Bartolovo lice se na kratke čas raz-

bistri, a odmah zatim se opet namrgodi, i on namrgodjeno odzdravi mrmljavući: »Dobar dan!«

»Ja bi imal jednu prošnju« — pričme Andraša opet — »Moja najmlađja, Janica, je dobila tak jaku črevobol, da ju nemremo ničim utišiti; mozbit bi pomoglo, kad bi ju položili u zibku. Naša zibka je pri stolaru u popravku, nebi li mi hotel tvoju posuditi?«

»Mi ravnić našu zibku netrebamo« — odgovori sused Bartol — »ali ona je gore na tavanu a u njoj je zob, ja ju sad nemogu izprazniti dati.«

Na ove rječti samo onak obide nekaj Andraša i on zakriča: »Tak, zob je u njoj ja pak bi prije mislił, da je jedna mala poganinka u njoj, — em ju već četiri dni čujemo preko kričati.«

»Ah tak« — zakričei Bartol — »čuje se prek kričati?« — A tvoj mali poganin se već pol tjeđna dreci i svojom krikom preći mojoj maloј spatli!«

Ova dvojica bi se sad bili posvadiłi, da se nije stari sluga Tonček iz zapecka stal, na klup se sel te počel ozbiljno govoriti:

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Redplatna ošna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Rudni gnoj (pepelj.)

Rudni gnoj, ali kakti mi ta po Medjimurju velimo: pepelj, po četim sveto se jako rezirjava. Prvešo vréme su samo velike gospoćije stém gnojom probe delale i pepelja kupivale, ali denes već svaki kajzačesa gazda kupuje to stvar, jerbo je previdel, da mu je jako na hasen. To je već sdavnja posvedočeno i sprobano, da naprimer jeden metercent szuperfoszfata najmenje dva, tri metercentov više ploda donese. Pokedob pak jeden metercent szuperfoszfata 8—9 korun čéne ima, vidi se stoga, kuliko hasna more donesti naprimer ako na mekoti jeden ili dva metercentov više pšenice dobimo.

Pitanje je navek samo to, ali gospodar za vremena i vu redo ponuca rudnoga gnoja? Pitanje je opet i to, ali gospodar ravno takvoga pepelja poseja, kakvoga je zemlja potrebna i ali je né više ili pak menje posejal, kak je ravno potrebno?

Obćeniti zakon je to, da na trdo zemlju samo jedno vrst rudnoga gnoja smeli hasnavati, to pak je szuperfoszfát zvani pepelj. S vun toga samo onda je smeti još zemlji i csilisolitru dati, ako je već pet-šest lét né bila stalnim gnojom pognojena. Vu ovom slučaju zemlja néje samo foszfokiselina željna neg i nitrogéna. Foszfokiszselina pak samo tak more jakost dati zemlji, ako i malo nitrogéna dobi napomoć. Da ovu stvar morem rezložiti i svoje reći potvrditi, jedno példu budem si napomoć pozval. Leta 1912-ga vu Baranya varmegiji probu su napravili zobjom i s jecmenom. Na jedno tablu su samo samoga szuperfoszfata pohitali, na drugo pak szuperfoszfata i csilisolitru. Od szuperfoszfata na mekotu su sto kilogram-

mov na rede za taj barat s mašinom posejali. Na drugo katastralno mekotu pak su sto kilogrammov szuperfoszfata i trideset kilogrammov csilisolitru takodjer na rede posejali. Na oni tabli, koja je samo szuperfoszfata dobila na mekoti je blizu dva metercentov već zruja zraslo. Jedna mekota sdrugom poprék je stopetdeset kilogrammov više ploda dala. Ako sad metercenta po 16 korun računamo, to 24 korune sbje vun. Rudni gnoj je koštial 9 korun 84 fillérov, dakle čisti hasen je bil 14 korun 20 fillérov. Ako samo tak poprék računamo, već i onda lépi hasen dobimo po ovim gnojju.

Na drugi tabli na koju su na mekoti sto kilogrammov szuperfoszfata i trideset kilogrammov csilisolitru reztepli, tam je već blizu četiri metercentov više zruja zraslo. Po srédnim računju jedna mekota s drugom je tristo kilogrammov više zruja donesla. Po šestnajst korun računamo metercenta, to na mekoti sbje 48 korun. Pepelj je koštial 15 korun 20 fillérov, čisti hasen na mekotu spadne 32 korune i 80 fillérov.

Vu ovim položaju je zemlja jako zahvalna bila proti csilisoltru. Dakle kak se stoga vidi, szuperfoszfát s csilisolitrom skup zméšani puno vekšega hasna je doneset, kak sam szuperfoszfát zvani pepelj.

Pokedob pak protulétna sétna sveksionoma vu takvo zemlju dojde, koja je već više lét né bila stalnim gnojom pognojena more se pripetiti da sam szuperfoszfát nebude nam povoljnoga ploda doneset, ali ako ga s csilisolitrom skup zméšamo zasagaruo puno vekši i povoljniji plod dobimo.

Vu takvim položaju, kad pod protulétno sétnju hoćemo szuperfoszfatom i csilisolitrom gnojiti, samo onda je sibodno je skup zméšati, ako na rede s mašinom séjamo i

ako za taj barat mašinu imamo. Ako pak nemoremo na rede séjati, onda szuperfoszfata već januar ili februar meseca rezhice-mo po zemlji, čilisolitru pak samo onda, kad sétna već vun zide.

Ove stvari su samo na trdo zemlju dobre, na hamučni zemlji još i tretjega pepelja, takzvanoga: kalisol, zovemo napomoć, jerbo vu hamučni zemlji se ne najde kalisol. Ovoga pepelja navek skup zméšamo sa szuperfoszfatom i samo skup ga posejamo januar ili februar meseca i ako je moguće, zemlju taki povlačimo. Nasto kil szuperfoszfata pátideset kil kalisolu treba računati i onda od ovoga zméšenoga gnoja na mekotu 190—200 kil treba reztepsi.

Već su je občine vu Medjimurju, gde su prevideli, da to néju hamučije, neg hasnovite stvari. Naprimer vu Dravadiósu su od kraja samo nekoliko metercentov za probu kupili. Létos su već tri vagone rudnoga gnoja bestelovali. To pak se svaki, koj neveruje, tam na lice mesta more osvedočiti.

Bomba proti biškupu.

Minući mesec 24-ga strahovitna eksplozija je stépla Debrecen varaša. Na serdin varaša stoji debrecenske iparkomore palača, vu koju stanoval Miklóssy Istvan hajdudrogski novi biškup. Eksplozija srom je htla sténe i raševina zakopala je biskupove činovnike. Sam biškup na božu čudu mentoval se je smrti, koja je ravno njemu bila sujena. Odkraja su mislili da je potres. Počam su samo na konč došli, da olahi su sdinamitom stélu pobožnoga biskupa iz svéta spraviti. Podruševinom krvavi ljudi mrtvi ležuju. Prvu minutu svaki je mislio,

Dva suseda.

Bartolov i Andrašev grunt su graničili jedan na drugoga. Obojica posiednici imali su plota, kojih je dielil, izmence po dvadeset godinah uzdržavati. I kuće su jedna od druge u takovoj blizini stale, da se je iz sobe jedne kuće moglo u sobu druge rukom posegnuti. Obodva posiednika bila su iste godine rođeni, iste su se godine ženili te su si bili medjusobno kumi na krestu diece si, kumi na fermi, skupa su hodili na sejme, obdelavali zajedno svoje posiede, u kratko: oni su živeli kak dva brata.

Ali ovi miroljubivi i prijateljski odnošaji rečenih susedah, se nisu onomu viećenomu kvartelju mira u peklju dopali, pak si je dal svega truda, med njimi vodu muti. On je pošiljal svake godine svoje podražitelje med nje, ali to ih se nije prijelo. A kad je črnjak previdel, da na ov način neide, prevzel je cielu stvar na se, pak je zajahal na plot, koj im je bil granica. I nut — sad se je zakresnulo — neprijateljstvo je nastalo!

Bartol najme je tvrdil, da je njegov otac prije dvadeset godinah sav potrebni material za plot dal i sam ga podigel. Za ov material bi Andraš moral još barem pet godinah rečeni plot uzdržavati. Ali Andraš je kazal prstom na ugovor i rekel: »Dvadeset godinah je prošlo i sad ima sused opet trha uzdržavanja plota na se uzeti.«

Istina, tak je ugovor još iz starih vremen glasil, pak se je to i obdržavalo sve dotle, dok nije črni nemirojak na plot zajahal. Ali sad nije nikak hotelo iz dobra to iti, već je ciela stvar došla pred sud, a svaki sused si je uzet fiskala. Fiskal dakako, je svaki svojemu klientu na vlas točno dokazival, da on ima pravo i da pravdu mora dobiti, samo da će ta pravda jedno malo duže trajati.

Ova anda dva suseda su svoje svielte škude liepo trpljivo nosili u varaš svaki svojemu fiskaljšu; a kad su ovi le dva susede pošeno podojili, dali su im nauka, da bi najbolje bilo pomiriti se i iz liepa i dobra se izvan sudbeno nagoditi se. I nagodili su

se na taj način, da će od sad svaki svoju polovicu plota uzdržavati.

Tim bi dakle stvar bila donekle uredjena, ali ona ipak nije bila. Svakoga suseda je, na to rekuć, črevo bolelo za njegovimi svetlemi škudami, koje je fiskaljšu znosil, a za nikaj, kak da bi je u vodu htli. Svaki je tum nagodom bil nezadovoljan, te su svojemim staremim piscim hodili oko stanoviti zakutnih pisarčéov, kakovih posvuda dosta ima. Ako su se gde putem sastali, postali su jedan i drugi šprljavi, jednomu su oči škilile na desno, drugomu na lievo. Oni su si u stanovitih priđah onak pošeno u lice svoje maćenje povedali, te su jedan drugomu u svemu sve moguće zaprieke delali. Svaki je svoje obloke od susedove strane zavesom zavesil posve do gore, za da mu on drugi nebude u zdélu gledal, — tak je rekel jeden i drugi.

Eto ti, jednog dana se u kući Andraševoj dogodi radostni slučaj! — Strk je Andrašu doneset u zadnju sobicu mladoga princa. Drugda bi taj radostni slučaj bil za

da se je jedan kotel od damfa sprozil. Ali kakvu istragu podigli, odmah su previdli, da proti Miklóssy biskupu dinamit atentat se je pripetilo. Od strahovine eksplozije više su život sgubili. Sam Miklóssy ravno pred eksplozijom je vun otišao iz kancelarije. Jezzkovich Mihály vikariuša je dinamit na male falačke rezčešal. Slepkovski Janoš dr. tajnik je na putu vumri, kad su ga vu špital steli odnesti. Vumri je vu kancelariji još i Csathj Šandor dr. biskupov fiskaliuš, koj je ravno po nekakvim službenim putu se vu kancelariji zadržavao. Mrtvi su još ostali taki na lice mesta dva slugi s imenom Matyók Janoš i Vad István. Mrtvu su našli nadalje biskupa kuharicu i Radó tajnika ženu. Četiri novicijuši su na smrt orajani. Strahovito su rajeni još Kun Miklóš dr. fiskaliuš i njegva žena, jedan direktor i Tiroter Oszkár dr. fiskaliuš.

Predpoldan ob jedenajsti vuri donesel je poštar jedno škatulju vu biskupovu kancelariju. Kad je Slepkovszky tajnik odpral škatulju, strahovita i gromna eksplozija se pripetila. Vu škatulji je ekrazit bil. Iz pekla samo jedan človek je živ ostal, to pak je tajnikovo pomoćnik bil, koj je takodjer strahovito pležerani. Miklóssy biskup je nasreću živ ostal. Vu susjedstvim je sudbeni stol. Vu ovi pošarci su sudci i fiskaliuš bili s med kojih takodjer su više pležerani bili. Kad je Jaczkovits vikariuša sedemnaest lět stara jako lěpa puca počula, kaj se je s otcem dogodilo i kad je rezčešano mrtvo tēlo spazila, od žalosti je taki tam obnorela.

Škatulju vu Csernovitcu su na biskupovu ime dali na poštu. Poštaš ob jedenajsti vuri je donesel pak, na kojim je 16 30 korun vrédnosti stalo. Slepkovszky tajnik je prek zel pak i javil je biskupu, kaj su dobili. Pred biskupom su počeli paka odpirati, kad je telefon pozvonil. Biskup je vu drugo kancelarim odšel, da telefonera, tajniku pak je rekel, da doklam telefonera bude, najodpre škatulju. Sad se je nasreću pripetila. Od ekrazita su odmah tri mrtvi ostali; Slepkovszky tajnik, Jaczkovics Mihály vikariuš i Csathj Šandor dr. fiskaliuš. Nasrećne je bomba nafalačke rezčgala. Strahovito su pležerani ovi: David Mihály, Bihon Mihály pisari. Gyuró György, Kriszó

Elek, Pesze Miklós, Szívós Zsuzsanna, i Székely Mihály.

Vu špitalu sedem ležuju beležni. Smednjih najbolje je pležerani Kriszó Elek biskupečki pisar, nesrećni redovnik vu oni sobi je bil, gde se eksplozija pripetila. Ako živ ostane, nigdar više nebude svēta videl. Obvedvė oči su mo vun scurele.

Vu varašu je velika žalost. Mrtve su svelikom paradom pokopali. Više jezer ljudstva je došlo na sprevod, kojega je sam Miklóssy biskup vodil.

Atentat su rusi olahi (rumunji) zmislili, koji su serditi na novu magjarsku biskupiju. Budapeštinski i debrecinski policaji s celom moćom i zvanostjom išeju lopove, koji su po kakvim putu steli biskupa zaklati. Već su na tragu i tak mislimo, doklam ove novine budemo čitali već budeju vlovieni, da svoju zasluženo kaštigu dobiju. Med lopovi je i jedna ženska, koja se već više lět potēple po ruskim. On dan kad se ta velika nesreća pripetila, bila je vu Debrecen varašu i poltam je nekam zniknula.

Da su to olahi i rusi napravili, to je već posvedočeno i za kratko vrēme budu svoju kaštigu zeli na galgaj.

KAJ JE NOVOGA ?

— Putovanje grčkoga princa. Sad su si dobri prijatelji grči i srbi kad su s med sebe vun zgrizli bulgarce, koji su jim pečenoga kostanja vun srbali smed vruće i silne žerjavke. Minući tjeđen je grčki princ pohodil vu Beogradu Peter kralja. Na njegovo čast su velike soldačke parade bile, v četrtke na večer pak veliki obed pri kralju. Kralj je sam pozdravil vu napitnici hercega, koj se mu je slēpemi rēčmi zahvalil na napitnici. Na večer je odputuval vu Szalóniki, odonud pak dimo vu Athēn.

— Tragēdia. Skup je živel Mátéfi Šándor tekoničlōški poljedelavec sa Nikoľics Juliskor. Jednu pucku su dobili na veliku veselje pohodelavcu. Juliška je nē sdavnja s bog nekakvoga zroka ostavila Mátéfi ja i pucka je sobom odnesla. Munče dane je pucka od hiže zginula i za tri dane su ju mrtvu našli na putu. Pucka je vu veliki zimzi zmrzila. Kad je otec to počul, od žalosti strelil se. Odmah je vumri.

— Na pukovnikovim stanu. Tajni dogodjaj se je pripetil vu Szentpétervaru od jednoga regimenta pukovnika na stanu. Vu sobi na oblok obēšenu su našli Pikkel zvavnoga mjernika mladu ženu. Jedan majur je mimo pukovnikovoga stana išel i spazil je da su vrata odprta. Stupil je nuter vu sobu i na veliku čudu na oblok obēšenu je našel žensku. Pukovnik je mirno spaval vu drugi sobi i kad su ga prebudili, rekel je, da je nikaj nē čul. Mjernikovu ženu nēje poznal i nemore si premisliti, kak je došla na njegov stan.

— Smrtni dvoboj. Hajdu István oberleitinand nekaj se je posvadił s bog sestre svojim šogorom Babochay Zigmondom. Taki je prijavil veći oblasti soldački, odkud je zapovjed dobil, da šogora na dvoboj mora presiliti. Babocsay nikak nebi rat bil išel stak bližnjim rodom na dvoboj i zato kad su dva kapitani njega poiskali i povedali, da po kakvim putu su došli, Babocsay je za odprošćenje prošil od Hajdu Istvána i od čele familije. Kapitani nikaj su od toga nē steli čuti neg su zahtēvali, naj si zeme dva pomoćnike, da snjimi dēlajo razpravu dalje. Babocsay presiljen je bil tak napraviti. Pomoćniki su dvoboj odredili na pištole. V nedeju su se dva šogori zišli vu jedni budapeštinski kasarni. Na petdeset korakov nadaljkom su je nastavili. Pervič je oberleitinand strelil, ali nēje trofil. Babocsayova pištolja nē se je sprožila. Drugoč je opet Hajdu strelil, ali nēje niti sad trofil. Na to se je Babocsayova pištolja oprožila i lajtinand bez rēči je opal doli na obraz vu pšelek. Doktori su taki pripravni bili, ali pomoći nē su mogli nikaj. Hajdu je za osem minut mrtve bil. Kuglja ga je ravno vu srce trofila. Babocsay je zanēmel, kad je videl, da šogor je mrtve opal doli. Potlam je sbetežal tak, da su ga vu jeden sanatorium morali spraviti. Niemo je već dvajseti dvoboj bil to. Siromasčki oberlajtinand stopram je trideset lět bil star i ravno ovu vrēme su ga k zrakoplivcom premestili. Armada je puno kvarna, da je tak zvučenoga officira sgubila. Siromaka s navadnom soldačkom paradom su pokopali. Čelo stvar su odmah morali kralju prijaviti.

— Led na Balatonu. Prinasi je već protulētna toplina došla i toplomerica pod-

Andraša izbilja radostan; ali danas ga nije u radostnom razpoloženju našel, jer je sad bilo pitanje, odkud tomu malomu purgaru kuma uzeti. Svojega vekivečnoga kuma Bartola nije hotel za to prositi, a kumstvo promjenjati je za špot i sramotu držal te bi u selu vladalo bez zadržanja. Anda pošaj celoga toga radostnoga dogodjaja bilo je pri Andrašu u kući sve posve tih i zadržano, jedino što je najmlđdi princ onlo glasuje popeval i spetal, kak da se hoće sa svimi svaditi, zakaj on mora tako dugo pogani biti, a nemore se na kršćansku vjeru obrnuti. Otec mu je nezadovoljno metal ruku pred usta, da se nebi vika novorodjenoga princa čula u susjedstvo.

Ali u kući suseda Bartola dogodila se je ista nepričaka kak pri Andrašu. Slučajno se je istog dana narodila Bartolu princeša te se je legla u zibku i nije se dala iz nje proterati — Nije bilo za dugo, da su oba suseda saznala jedan za drugoga, kaj se je u čijoj kući dogodilo. — Anda je hotel svaki gledati, kaj on drugi dela. Svakomu

od njih bi bilo pravo, da si on drugi negde drugoga kuma najde ali nijedan nije hotel početak namiti. Ovako su čekali dva do tri dana, a mali dva pogani su u to vrijeme sve veću i veću larmu delali, a njihove matere su se plakale od zabrinosti za nekršćenom diecom. Konačno je već i Andrašu dosadilo to neizvjestno stanje i on vzeze iz ormara svoju svelešnju odieću te se odputi kasneđu Bartolu.

Ali Andraša je bil prefrigana glavica, jer akopram je on sam pri korak k pomirenju napravil, to si je ipak zmudril, kak bude suseda svojom diplomacijom dotieral, da on prvu rieč za pomirenje izgovori.

On anda stupi u susedovu sobu. Bartol je sedel namrgodjen za stolom te si je glavu podupri rukami. U zateok pak na klupi je ležal i iz sve moći hral stari kućni sluga Tonček, koj je već u kući bil preko trideset godinaš.

»Dobro dan susede! — pozdravi Andraša.

Bartolovo lice se na kratak čas raz-

bistri, a odmah zatim se opet namrgodi i on namrgodjeno odzdravlja: »Dobardani!»

»Ja bi imal jednu prošnju — pričme Andraša opet — »Moja najmlđja, Janica, je dobila tak jaku črevobol, da ju nemremo ničim utišiti; možbit bi pomoglo, kad bi ju položili u zibku. Naša zibka je pri stolaru u popravku, nebi li mi hotel tvoju posuditi?»

»Mi ravnič našu zibku netrebamo« — odgovori sused Bartol — »ali ona je gore na tavanu a u njoj je zob, ja ju sad nemogu izprazniti dati.«

Na ove rieči samo onak obide nekaj Andraša i on zakriči: »Tak, zob je u njoj ja pak bi prije misli, da je jedna mala poganinka u njoj, — em ju već četiri dni čujemo preko kričati.«

»Ah tak« — zakriči Bartol — »čuje se prek kričati? — A tvoji mali poganin se već pol tjeđna dreci i svojom krikom preči mojoj maloj spatli!«

Ova dvojica bi se sad bili posvadiłi, da se nije stari sluga Tonček iz zapečka stal, na klup se sel te počel ozbiljno govoriti:

Jednoma 7—10 Celsius gradusov topline kaže, pak itak na Balatonu je još i vežda 50—60 cm. debeli led. Po ledu još tak vožjo terha kak po delanim putu.

— Najbolše vračto protiv kašlju i teškom dibanju, premuklosti, prsnih i vratnih bolesti te protiv prehladi je jedan čaj ili *Tea*, koji se zove *Ramosa* a more se kupiti samo u apoteki »k zlatnomu anđelu« u Varaždinu. Jedan paklec košta samo 80 filira. Gdo naruči samo 1 paklec, mora novce naprej poslati. Ako se naručuju 5 paklecov, onda apoteka sama plaća poštarinu. Gdo boluje na kašlju ili na kakovoj prsnoj pa vratnoj bolesti, neg si odmah naruči taj izvrstni teh iz *Apoteke „k zlatnomu anđelu“ u Varaždinu.*

— Umorstvo na vulici. Maltioni Ernó fumeiskomu agentu zadnju vreme strahovitno mu je zločesto išlo. Već više vremena njeje imal nikakve službe. Od glada, zime i svakojake druge nevolje vno-go je trpel i stradal. Na zadnje navoil se je tuliko terpenja i minući tork vu Fiumi na vulici vu glavu se je strelil. S teškom ranom su ga branitelji odmah vu špital spravili, gde su ga taki operéráli i kuglju s glave vun zeli. Zabadať je bila pomoć, drugi dan je vu špitalu vu velikaj mukah vumrl.

„Vuka su strelili Jagari v Preloku.“

(Dalje.)

No je istinu tak? Je, prav tak je, rečeju svi tri; si pravo božju istinu govori, kak vék.

Tak spomenku je bilo kraj, svi su bili zadovoljni, pak su već komaj čakali Gorupicsa, dok dojde, i pili su tak kak da bi Groloske mekote bili kercesmar prodali.

Na jedenput se podene Gorupics, tak mu je vručé bilo, kaj je voda mu po obrazu curela, kak da bi barem bil flojsa z Dobrave od Otoka gori vlek. Pitaju ga: no kak je? Na to on reče: slekel sem ga i kožu sam na vrata pri bil, nek je strašno žmeten i tusti, skorom kak velki hižni pes.

Stublav Józsi vikne: Mara, daj tomu siromaku Gorupičo piti i jesti, on se s Vukom naj već močil, on ga je zakranyčil i slekel i žmetno nesel na 8 mekote dužine. Pri drugim stolu je pil Štef Hrasticov

koval s Preloka, pak je poslušal te spomenke, i dobro si je zapamtíl, da je Gorupics rekel, da je jako tusti Vuk; obrnul se je k Beliču i prosil ga, da naj mu da ju mašču vučju, jerbo on kakti Kursmidt to za takše forme vračte pri živini jako silno potrebuje.

Belič si je ni misíl, da bi stoga mogla kakšu mskulancia ziti pak mu je rekel: samo si v jutro dojdí, pak si odnesi kuliko očes;

Nek čul je to Visnicsov Francek, vikne: Kum! to je ne tak, kaj vi brez kompanije dozvole samo šenkavate stranjskomu čoveku to mašču, dobro znate, da sem i ja nekši vraćitl i to mašču i ja znam hasnovati, i ne samo mašču, nek sakoga resa od vuka, jerbo ja sem bil na Preiskom f takši školi, da sem se za to vučil. Na cudaj reči su se nekak naravnali. Štef Hrasticov je med zajcemorce litre platil i mira napravil, da se budu obedva delili na mašci.

Med tem toga stupi u hižu Canjkar Naczi, ki zajecje i tvorecje kože navadno od gospoda jagarov i od oločke rodbine, ki na drote zajce loviju, kupuje. Kak njega družtvo zgedalo, vikneju svi: Eljen! No ti si tak došel, kak da te bi bili bestelovali. Morti si i ti već čul, kaj smo strelili. Naci odgovori: Čul sem nekaj v seli brbrati, zato sem došel do vas.

Pita ga Józsi Marcinjašov, boš kupil vukovu kožu. Canjkar je obledel i mislíl si je, to su itak pravi jagari, prav da su na glasu, da tijam i v oporovski krki za nje znaju. Ali to si je pak ni misíl, da budu vuka strelili.

Tak je još jenput pital, ili je to ni norija, ali kakša šala. Migne mu Pišta Hajdinjaka, da je je. Na to reče Naci i vudri s bolom po stolu: makar sem nigdar ni vuku vu dlaku videl, ja kup'm kožu.

Pita ga Csizmazia Štef: koliko daš? Naci odgovori: kaj ja znam obćati, sam ni kožu videl; im nam vukovu kožu tak kupoval na unksaut, kak je Jelacsicsov Vida od Komara kobilu plantavu kupil.

I vek Baranasicsov reče Gorupicsu: Idi po kožu, ako nam Naci pošteno plati, mu prodamo, pak zapijemo, ka namo brigu duže meli na to. Belics Florian mam vikne kumu: Doneste pet litri staroga na vukovu

kožu. Kuma su vino donesli i rodbina su dale pili. Medtim časom su Gorupics i Miška Hajdinyacsecov odisli po kožu. Jagari su već tesko čakali, da ovi v vazaj dojdeju, jerbo su litri već na naji bili.

Doružuju najenput stom kozom. Si se narivaju k vratom da bi ju brza radi vidli. Jeden i drugi reče: Viš, viš niti sem ni znal, dai je vuk tak šekasti. Stane se na te reči Iva Hajdinyakov, ki je stari jagar, išče spokojnim Hallakom je znal hoditi na lov porine jagare vkrje, pak reče: Kaj vi znate zelenki, to je črnogorsko pleme vuk, te je višli črni a vuzmi se mu dlaka k snegu na belo obraća.

Kaj daš Naci za kožu? Kaj ja znam, veli Naci, ako sem još nigdar ni vučju kožu kupil. Pita on, reče za koliko ju daste?

Jagari glave skupa stisneju, šepetaju, neznaju, koliko bi rekli.

Med tim času kuma jedno zdelo kosti nuter donese za pse, naj se i oni najeju, nē samo gazdi. Saki jagar zove svojega psa. Si su bili pri zdeli, samo Beličov ne. Iskali su ga v hiži i vuni na sve strani, ali nigde ga ne bilo, svi su se starali, kam je mogel vender prepasti. Nazadnje je rekel Belič, segurno se od vuka splasil, pak je dimo odbežal.

Nekak se ogledi Francek Visnicsov na vukovu glavu, pak reče, glejte, glejte, kak ima vuhe zarasčene, prav tak, kak je imel kuma Beliča Cifri, komu sem ja tajnsko vuho vraćil, da ga je Laci obstrelil. Skočiju jagari od stola i glediju to vuho. Kak Belič bole gledí, vikne, za ranoga, kaj smo napravili, im je to moj Cifri! Kaj budu Mama i deca doma rekli. Jaj jaj, priméju svi za puške i torbe i bežji pod vrto dimo.

Praznoća je v hiži nastala, samo křmarica, pak Vida su ostali, rečeju kuma: Vida, nesi to pesju kožu v Dravu, kaj nam bu tu smrdela. Vida je kožu odnesel i došel nazaj, i spravil se k litrom, ki su ostali na stolu, da je sprazni, jerbo gospoda jagari da su zniknuli, kak kakra, pozabili su vino spiti. Onda kuma rečeju k vidi: Ti Vidu si prav rekel, da ga v Ottoku něga vuka, nek v Čavci pak v Preloku su je

Viktorek.

»Čujete vi muží, ja sam sada sedamdeset godinah star; ja sam na tom gruntu već delal, kad ste vi obojica još s komari okolo zletavali. Zato se morem i podstupiti vam dobru lekciju povedati. Takove dvie tvrde glave nisam još za života videl, a ja sam sedamdeset star. Naprije znosite vaše liepe škuće k fiskalishom u varoš, a onda hoćete masne fleke iz viših hlačah spravdati, onda se dadeće na lampe raznesti, jeden drugoga nemre gledati i pustite po celoj občini o sebi govoriti. — Sad vas opet hoće gospodin Bog pomiriti, pak vam svakomu u isti kip prikáže jednoga Angeleka, i tu onda ina jedan zob u zibici, a drugi bi dapaće hotel betežno diete u nju položiti. — Pri tom vam se žene plaću, da im hoću ovi spocureti, a vi odhranjivate poganinsku dieću. — A kaj se nebojite božje kaštige?« Zatim se sluga natrag potegne u svoj kut i legne na klup. Bartol je tu stal kak nevoljni grišnik. Sluga Tonček je bil preko trideset godinah u kući u službi, još za Bartolovih roditeljah je došel u

kuću, pak zato je uživao poštovanje od svih u kući, više nego gazda, i kaj je on naredil, to se je moralo izvesti. Ali sad se je gazda Andraš prenul:

»Čuješ ti sluga? — zakrival je — »tak si mi nedamo govoriti. Ako ti imaš meni kaj povedati, onda dojdeš k meni u kuću, a u tudjoj kući si ja nedam prodekovati, a na mojega kuma pak baš nedam govoriti. On je pošten čoviek i ciela občina ga štuje, pak ako ima malu kćerku tak mu ja ja iz krsta zdignem, a to nespada na nikoga nikaj, jeli si me razmell! A peneze pak mi moremo dati komu hoćemo — mi je imamo...«

Sad je dobil kurazu i Bartol i on dalje poprimre: »Pak ako se naše žene plaću, onda su to naše žene i nespadaju nikaj na nikoga. — Pak zakaj bi se i plakale? Ako Andraš ima dečka, onda sam mu ja kuni, to zna svaka krava, a mi našu dieću nedamo poganini ospotavati... a, gazda sam ja! da buš znal...«

Stari Tonček si je samo potegnul kapu

preko vuh te se je potmajno podsmievahal, da ga je nekaj stepalo.

Oba suseda pak se hite u svetešnju odieću i na skoro su stupali spominjajući i smiejuci se za dviemi ženami, koje su nosile svaka jednoga vanjkuša a u njem diete dole prama farnoj cirkvi. Tamo su se ta dva pogana u prave křšćenike prebrnuli.

Zatim su se obrđzavali krstítiki i tu su se ta dva kuma na tuliko dobrom kapljicom razigrala, da su se pristoiu podjednom kušavali i govore spuščali jednog za drugim. Stoprv hasno u večer su se pievajuci i za ruke se držec otputili domov.

Prijašni liepi susedski odnošaji su medju njima opet ozvieli. — Poslie je najstariji šćer, a na to su toga nesretnoga vrazjega plota dapaće raztepli i posve odstranili. Kćemu bi ga sada i bilo potrebno?

Kničemu! —

Em. Kollay.

Gabona árak. — Clena ártka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	21 50—
Rozs előrdondó	Hríz	16 00—
Árpa	Ječmen	14 50—
Zab	Zob	14 50—
Kukoricza	Kuruza suha	14 00—
Fehér bab új	Grah bel	18 00—
Sárga bab	zúti	16 00—
Vegyes bab	zmésan	16 00—
Kendermag	Konopljenose	18 00—
Lenmag	Len	20 00—
Tökmag	Košice	22 00—
Bükköny	Grahorka	18 00—

1 lécezett kukorica kas, 1 üsző, 2 tehén és 1 szekér-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróóság 1914. V. 10. sz. végzése folytán 520 K 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi december hó 16-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 28 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csáktornyan Rákóczi-utc. leendő eszközlésére

1914. évi március hó 7-én d. e. 10 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oiy megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. l.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is elfogadnak adatni.

Ezen árverés az összes eddigi foglaltatók érdekében is megtartatni fog.

Csáktornya, 1914. feb. 20. 844

5197/ik. 913. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Gáspárin János drávacsányi lakos végrehajtónak Gáspárin Jánosné szül. Koczian Regina alsómhályfalvai lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. 90 f. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. l.-c. 144. és 146. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 200 kor. 90 f. perköltség tőke, 26 kor. 75 f. végrehajtás kérelmi, 20 kor. 30 f. árverés kérelmi s a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir.

járásbíróóság területéhez tartozó s a végrehajtást szenvedő tulajdonát képező a drávacsányi 899 sztkvben 65, 83, 88/a hrsz. alatt felvett ingatlan fele része 675 kor. becsértékben Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével Drávacsány község házában

1914. évi március hó 16-ik napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Csáktornya, 1913. dec. 11. 845

5198/ik. 913. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd végrehajtónak Gáspárin János drávacsányi lakos végrehajtást szenvedett elleni 160 kor. 90 fill. tőke a jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. évi LX. l.-c. 144. és 146. §-ai alapján elrendelte minek folytán végrehajtónak 160 K 90 fill. tőke, ennek 1913. évi jan. hó 8 napjától járó 5% kamata, 32 kor. 70 fill. per 18 kor. 80 fill. végrehajtás kérelmi, 20 kor. árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróóság területéhez tartozó végrehajtást szenvedő tulajdonát képező a drávacsányt 809 sz. tkvben 65, 83, 38/a hrsz. alatt felvett ingatlan fele részre 675 kor. becsértékben a Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével Drávacsány község házában

1914. évi március hó 16-ik napján d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Csáktornya, 1913. dec. 11. 846

Őn megtakarít

babkávét egy kis adag „Franck“ hozzáadásával. — Ezen előny abban keresendő, hogy a „Valódi“ :Franck: a babkávét ízéhez az itt rendelkezésre álló összes pótlékok között a legjobban hasonlít.

reg. sz. 30/20118

Egy új bőrfedeles, bőrrel bélelt

egyfogatú kocsi

betegség miatt eladó. Czim e lap kiadóhivatalában.

Egy szatócs üzlet

családi okokból minden elfogadható áron azonnal eladó. Bővebbet Csáktornyan, Széchenyi (Temető)-utca 32. szám alatt.

7 sz. 1914. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. l.-c. 102 § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróóság 1913. évi Sp. I. 405/2 sz. végzése következtében dr. Hédvigi Miksa ügyvéd által képviselt Rosenberz Lajos csáktornyai lakos javára 913 kor. 52 fill. s jár. erejéig 1914. évi január hó 5-én fogantatott biztosítási végrehajtás tárgyául felvett és 3345 K-ra becsült koreman felismerés, bor, fües hordók,

Obznana!

Ja podpisana dajem p. občinstvom na znanje, da od denesnjoga dana svaki dan prodam iz slobodne ruke svoje hiže u Stridóváru. Hiže stojiju naproti Sterna, zidance na kat, i veliki prostor je u njih za svako trgovinu. Na gruntu ležeće hiže imaju: 5 velike sobe, veliki štacun sa štelazi i pult, 1 magazin, 2 kuhinje, nadađe lepa pivnica. Na dvoru su još 2 sobe, 2 štale, kotci, drvarnica i lépi vrt. Tko bi hotel to kupovati, nek se odmah kod mene najavi. Ako nebi mogla prodati pred marciusa 10-ga, onda budem on dan na lice mesto u Stridóváru licitaciju držala. Ako pak prije prodam, onda će ja to u „Muraköz“ novinah objaviti, kaj nebude se licitacija držala.

Doje Balažova udovica u Murasíklósu.

KÖHÖGÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-fele pemetefü cukorkánál!

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ! Vásárlásoknál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féle kérjünk, mivel sok haszontalan utáznata van. Az eredetnek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY NÉLA gyógyszerész BÉNECSABA.

Írógépkellékek
bármely géphez kaphatók!

Strausz Sándor könyv- és papírkereskedésében :: Csáktornyan.

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotice vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papírkereskedésében Csáktornyan

Csáktornyán, Wlassics Gyula (fő)-
utca 21. számú emeletes „Szakonyi”

ház

a szénatérig kinyúló nagy belsőség-
gel együtt szabad kézből, jutányos
áron eladó. Felvilágosítást nyújt Dr.
**BRANDIEU SYLVIUS orvos Mu-
raszombat** (Vas megye). Közvetítő
keresek és eredmény esetén díjazom.

Vigyázz! :: Vendéglős urak!

Eladom Varažd-Topliczán levő
szépen és kitűnően, izléseesen be-
rendezett

Vendéglőmet

lettár nélkül, mely áll 6 szoba,
konyha, éléskamara, tágas pince
vendéglő, jégverem, konyhakert
és fedett tekepályából. Venni
szándékozók forduljanak alul-
írott eladóhoz **Horga György**
Varaždin, Optujska-utca 25 sz.

648 2-3

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za
zidanje, može ga
dobiti u svako doba
doma pri njemu uz naj-
falešu cieniu. Koji treba cieli
vagon dobi vapno čisto fal.
Tržim takaj razciepana
suha bukova drva i
lapora na vagu.

648 52-9

Szőlőoltvány!

Eladó a legjobb fajokban I-ső oszt.
minőségben 1 és 2 évesek; továbbá dí-
erkt termő piros Delaware, valamint
Tokaj-Hegyaljai, gyökeres Ripária Por-
tális és kitűnő borok jutányos árban
kaphatók.

**Molnár Mihály, abauj-
szántói lakosnál.** Arizogrék
indizon!

681 4-10

Az Arpád-utca 3. sz. házban egy nagy pincze

kiadó.

Bővebbet **Strausz Sándor**
könyvkereskedésében.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel bátorkodom alant most érkezett nagy válasz-
tétel árúimat a nb. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlani

Tavaszi ujdonságok: divat kosztüm, blúz szövetek, zefir-creppek, vásznak, diffonok stb.

Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg raktáramat.
Elsőrendű bevásárlási forrásaim folytán elsőrendű árút igen
jutányos szabott áron adhatok.

Pontos és jó kiszolgálást biztosítva maradok teljes tisztelettel

GOLD FERENCZ

CSÁKTORNYA ♦ PETŐFI-UTCZA

688 2-3

Ujdonság!

Paganini hegedü-zongora

a legnehezebb hangversenydarabokat művésziesen játsza.

UJDONSÁG! Moztulajdonok! A gépész igen könnyen kezelheti a zenélő-
gépet és a képekhez való darabokat választhatja. — Villamoszongorák, Orchestrionok,
Phonola, Ducanola, 700 koronától feljebb. — Zongorák, pianinók, harmoniumok
olcsó áron, részletfizetésre, jótállás mellett.

Helyettesít egy egész zenekart.

Szállodák, kávéházak, vendéglők, éttermek részére pénzbedobással. — Rövid idő
alatt letérleszti önmagát.

SCHMIDT EDE CSÁKTORNYA.

629

Prodajem ili splovine dajem:

Svoj posjed 8 rali oranica, 6 rali livade i sve zi-
dano stanje, u dvoru dobar motorni mlin i velika tr-
govina od pšeničnog brašna, što nosi mjesečno 70 ko-
runa. U selu Rovišću upitati se može kod vlasnika:

Mirko Papoći z. p. Rovišće kod Belovara.

688 3-3

felséges ízű fehér vagy arany sárga csemege mézet

5 kg.-os csinos posta-
dobozokban 10 K-ért
szállít bérmetve a

„MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete,
Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!